

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; Im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 5. September 1942

Nr. 36

Oklic Bundesführerja organizacije Steirischer Heimatbund

Spodnještajerci!

Aprila 1941 se je pretežna večina spodnještajerskega prebivalstva ognjevitlo izpovedala za Führerja, narod in Reich ter je to izpoved potrdila z dejanjem.

Spodnještajerski možje stojijo kot prostovoljci na fronti. V vojašnicah nemškega Reicha se vezbajo tisoči in stoje kot brambniki z orožjem v roki že šest mesecev ob meji, žrtvujejo in delajo kot kmetje, delavci in meščani za zmago!

Spodnještajerska je postala zopet nemška dežela in njeni ljudje so na poti v skupnost Nemcev.

Kaj loči danes Spodnještajerce še od Nemcev?!

Ne kri in rasa, ne zgodovina in kultura, ne prostor in politično hotenje!

Ljudi iste krvi in istega pokolenja, ki žive stoletja na skupnih tleh, združeni v isti šegi in kulturi, od usode določeni, da v stoletni harmoniji stražijo ob plotu Reicha — ne oziraje se na posamezne nosilce prostorno in bistveno tuje ideologije, ki danes kot preostanki morijo in ropajo po samotnih gozdovih Spodnještajerske in ki bodo do zadnjega iztrebljeni — te ljudi

loči samo zapreka narečja.

Spodnja Štajerska se je po 23-letnem medvladju povrnila v nemški življenjski krog. Toda ona ni več pokrajina kake avstro-ogrske monarhije, temveč del Velike Nemčije. V nemškem Reichu pa se govori samo in izključno nemški. 500.000 Spodnještajercev ne more misliti, da se bo 100 milijonov Nemcev naučilo njihovega narečja. Pač pa obstaja iz ideelnih in gmotnih razlogov za spodnještajersko prebivalstvo nujna potreba, pričuti se jeziku nemškega naroda in govoriti jezik svoje skupnosti.

S ponosom lahko ugotovljamo, da je v zimskem polletju 1941/42 poleg desetstisočev dečkov in deklic, ki so se v otroških vrtcih in šolah hitro in lahko naučili nemščine, okrog 130.000 Spodnještajercev obiskovalo jezikovne tečaje organizacije Steirischer Heimatbund.

Najodličnejša naloga organizacije Steirischer Heimatbund obstaja v tem, da pomaga možem in ženam Spodnje Štajerske potom priučena nemščine premagati zadnjo oviro.

Za zimsko polletje 1942/43 se glasi geslo našega dela:

»Mi vsi se učimo in govorimo nemški!«

Pozivam vse može in žene Spodnještajerske, ki nemščino jedva ali sploh ne razumejo, da se prijavijo k jezikovnem tečaju organizacije Steirischer Heimatbund (splošni jezikovni tečaj, jezikovni tečaj Wehrmannschaft-I, obratni ali mladinski jezikovni tečaj) ter da se z marljivostjo in vztrajnostjo naučijo nemškega jezika!

Pozivam vse Spodnještajerce, ki že obvladujejo nemščino, da se izključno poslužujejo nemščine!

Kdor kot Spodnještajerc obvladuje nemščino in v bodoče kljub temu govori tuje narečje, bo obravnavan kot saboter in izključen iz naše skupnosti!

Spodnještajerci!

Vi niste Slovenci!

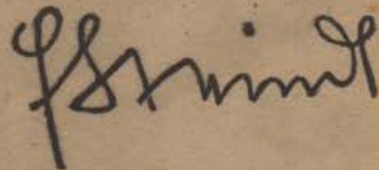
Vi ste domovini zvesti Štajerci!

Vi ste člen nemške narodne skupnosti!

Vi naj postanete polnovredni Nemci!

Razbijte zadnjo zapreko!

Učite in poslužujte se nemščine!

Adolf Hitler nemškemu narodu

Poziv k zimski pomoči 1942/43

Führer-jev glavni stan, 1. sept.

Führer je h Kriegswinterhilfswerk-u, to je k vojno zimski pomoči nemškega ljudstva za leto 1942/43, izdal sledeči oklic:

»Ob začetku četrtega leta vojne, ki jo nemško ljudstvo vodi za biti ali ne biti sedaj in v bodoče, pozivam danes desetič nemško ljudstvo za doprinos prostovoljnih žrtev v vojno zimsko pomoč.

Vojaki naše oborožene sile se bojujejo v daljnem svetovnem prostoru, kjer žrtvujejo svoje življenje in svoje zdravje. Istim se je priključil še veliki del evropskih narodov ter ljudstva Daljnega vzhoda v Zvezo zvestobe, ki bo preprečila, da bi naše dežele kedaj koli padle pod boljševiško barbarstvo ali pa pod židovsko-anglo-saksonsko-kapitalistično izkoriščanje. Sovražniki Nemčije od nekdanj, ko smo se v notranjosti bojevali za oblast, so danes zopet združeni proti nam.

Mednarodni svetovni žid ne vodi boljševizma in plutokracije samo s ciljem, da bi uničil evropske kulturne države, temveč predvsem, da bi iztrebil vse nosilce samostojne eksistence. Ako ameriški in angleški agentje danes trdijo, da hočejo izgraditi novo in boljšo svetovno obliko, kakor je bila preje njihova lastna in sicer tako, da bo v bodoče imel vsak človek delo, obleko in stanovanje, še za to dolgo ni bilo potrebe, da so napadli Nemčijo. Nacionalsocializem je namreč te probleme že davno rešil ali so pa bili na potu uspešne rešitve.

Ti mednarodni zločinci nimajo namena, obnoviti in izboljšati socialen svet, temveč brutalno uničiti njihove-

mu kapitalizmu nasprotujoče nacionalno-socialne države Evrope. Njihov cilj je zaslužniti, kakor so zaslužnili Indijo. Da je pri tem boljševiški žid kot zadnji priganjač voditelj v obeh taborih, ni v velikem nič drugega kakor to, kar smo nekdanj v malem imeli v Nemčiji.

Nemški in zavezniški vojaki so v gigantskem boju, ki nima primere v tem letu, povečali življenjski prostor evropskih narodov. Poskus mednarodnih osrečevalcev ljudstva kakor so Roosevelt, Churchill in Stalin, da bi sestradali evropske narode, je s tem smatrati kot izjalovljen.

Ker nemški vojak v tem najsilnejšem boju vseh časov pri težko si predstavljajočim pomanjkanjem v bojih prinaša svoje težke žrtve, je tudi domovina letos še veliko bolj obvezna, da doprinese najvišje žrtve. In tudi če to stori, bo njen doprinos znašal samo mali del tega, kar značijo storitve naših vojakih na kopnem, na morju in v zraku.

Smisel vojno zimske pomoči je, da ne ojači samo v mirnem času neločljivo usodno skupnost nemškega ljudstva s praznimi besedami, kakor je

to slučaj v Ameriki in Angliji, temveč, da prav posebno sedaj v vojnem času stori to z dejanjem.

Iz te borbe ljudstev mora in bo Nemčija izšla kot vsestransko nacionalsocialistična država v dobo miru. To uresničenje ne bodo prinesle samo žrtve na frontah, temveč tudi žrtve v domovini.

V letih 1939 in 1940, mogoče še tudi v letu 1941, so naši nasprotniki s svojimi praznimi glavami mislili, da bodo nemško ljudstvo liki leta 1918, radi neenotnosti in zunanje odvisnosti še bolj hudo zrušili, kakor je to storil diktat v Versailles-u. Naloga fronte in delujoče domovine je, mednarodnim hijenam zlata in boljševiškim zverinam vse te upe vedno bolj razbiti ter jim dopovedati, da se ta vojna ne bo končala z možnostjo nadaljnega izkoriščanja bogatih narodov, temveč s svetovno odločujočo zmago nemaničev.

Pričakujem torej, da bo domovina v četrti akciji vojne zimske pomoči storila svojo dolžnost.

Führer-jev glavni stan, dne 1. septembra 1942.

Adolf Hitler.

V četrto leto vojne

Ko prestopamo časovno prag, ki vodi v četrto leto druge svetovne vojne, je prav, da se nekoliko zamislimo. Pred tremi leti je Anglija, ki ji rastoča moč in zavidanja vreden socialni standard nemškega naroda nikakor nista šla v račune, izbrala nekdanjo Poljsko, da bi nekako iz-

zvala svojega soseda. Poljska provokacija se je po naročilu Anglije točno posrečila in tako so pričeli dne 1. septembra 1939 ranega jutra bruhati topovi. To je bil uvod v drugo svetovno vojno, ki naj bi v smislu angleških intencij zdrobila tilnik Velike Nemčije in ohromela nemški narod za par sto let. Kakor je Anglija intrigirala tik po Versailles-u proti takratni mogočni in bogati Franciji, tako ni mogla gledati po l. 1933 vstajenja Velike Nemčije in rasti njene moči. Vedeti je treba, da Anglija ne trpi na evropski celini nobenega naroda, ki bi bil preveč upliven, bogat in močan. Ker je Adolf Hitler dvignil Nemčijo iz razvalin prejšnjega sistema, si je nakopal jezo angleških židovskih in plutokratskih krogov, zato so sklenili nadaljevati vojno, ki je bila od prvega premirja v

Ein rumänischer Beobachter verfolgt die Bewegungen der sich zurückziehenden Bolschewisten am Don

Weltbild

Druck und Verlag: Marburger Verlag- und Druckerel.-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Novi operacijski uspehi na vzhodu

Nemške in zavezniške čete so vdrle globoko v obrambni sistem pri Stalingradu - Vsi sovjetski napadi na srednjem in severnem delu vzhodne fronte odbiti po krvavih in težkih izgubah v sovražnem taboru

Operacije na južnem delu vzhodne fronte so se po najnovejših poročilih razvijale tako, da so nemške in romunske čete jugovzhodno od črnomoorske luke Anapa prodirale v hribovje Kavkaza, kjer se je sovražnik v dobro utrjenih planinskih postojankah izredno žilavo branil. Pred Stalingra-

Compiegne-u do izbruha nove svetovne vojne samo nekako prekinjena. Predobro nam je v spominu stanje, ki ga je ustvaril po vsej Evropi Versailles. Nemškemu narodu so naprtili takrat tako bajeslovna bremena reparacijskih plačil, da spočetka niti niso hoteli natančneje označiti milijardne vsote, ki naj bi jo bil odplačal od vojne izmučen narod. Sistem, porojen v Versailles-u, je imel samo en namen: pritiskati nadarjeni nemški narod k tlom, da ne bi mogel prosteje dihati in se gibati. V to svrhu so okrnili nemške meje tako, da so povsod položili seme bodočih razdorov. Evropa je gospodarsko obubožala, ker nemški narod takrat v gospodarskem pogledu ni bil zdrav, saj se je nahajal v vrtincu inflacije, socialnih kriz in političnih perturbacij. To poniževalno stanje nemškega naroda je ugajalo borzijanskim spekulantom v Londonu, Parizu in New Yorku, ker so iz nemške narodne nesreče kovali kapital. Poleg gospodarskega uničevanja Nemčije je korakalo tudi zmanjševanje njenega upliva. Komedija, ki jo je igralo Društvo narodov v Ženevi, je bila tako prozorna, da o angleško-francoski podružnici ob Lemanskem jezeru pač ni moglo biti niti najmanjšega dvoma. Nemčija je pokazala vso svojo dobro voljo in je vstopila celo v to obskurno društvo, ker ji je bilo res na tem, da bi se rešilo vsa veseča evropska vprašanja v soglasju z velikimi silami in malimi narodi. Vsa prizadevanja Nemčije, ki jih je Führer po prevzemu oblasti še podvojil, so bila zaman. Angleška hegemonija se je ustrašila nemškega prebujenja, zato je moralo priti do vojne. Še predobro se spominjamo govora, ki ga je imel takratni angleški premijer Stanley Baldwin na nekem banketu, ko je odkrito dejal: »Meja Anglije se nahaja ob Rheinu«... V teh besedah je bil zapopaden skupni angleško-francoski program obkroževanja Nemčije, program, ki ga je skušal pozneje uresničiti v Marseille-u umorjeni zu-

dom so zavzele nemške in zavezniške čete novega terena. Severno od Stalingrada so nemški hitri odredi prodri do Volge ter odbili več sovjetskih protinapadov. Jugovzhodno od Kaluge in pri Rževu so bili odbiti vsi napadi sovjetov. Nemško letalstvo je skupno z artilerijo razbilo sovražne priprave.

Od 11. avgusta do 1. septembra so nemške čete v težkih obrambnih bojih jugovzhodno od Kaluge uničile 868 sovjetskih tankov.

Južno od spodnjega Kubana so nemške in romunske čete vrgle sovražnika v neprestanli napadih proti obali Črnega morja. Nemško letalstvo je medtem z bombami povzročilo velike požare v Stalingradu.

Dne 30. avgusta je izdalo nemško vrhovno poveljstvo pregled velike obrambne bitke pri Rževu. Po enomesečnem trajanju bitke pri Rževu se sovjetom, ki so vrgli v boj štiri do

pet armad, ni posrečilo, prodreti nemške fronte. Kar je nasprotnik pridobil na terenu, ni niti taktično niti operativno v nikakem razmerju do žrtev na ljudeh in materialu. Vse trditve sovjetov o nekakem prodoru nemške fronte so napačne. Nemška fronta je sklenjena, dočim je napadalna sila sovražnika vedno slabša.

Od 30. julija do 30. avgusta je bilo v bitki za Ržev sestreljenih 1572 sovjetskih tankov. Obenem je bilo v tem razdobju zbitih na tla 547 sovjetskih letal. Nemško letalstvo je izgubilo samo 25 letal. V nemškem ognju je bilo nadalje uničenega mnogo materiala. Krvave izgube sovražnika so bile izredno visoke.

V Kavkazu so nemške čete ob koncu preteklega tedna iztrgale sovjetom celo vrsto planinskih postojank. V ostalem so se vsi sovjetski napadi na severnem delu fronte izjalovili ob hrabri obrambi nemških in zavezniških čet.

nanji minister Francije Louis Barthou.

Nacionalsocialistična Velika Nemčija je bila za židovsko-plutokratski svet nekaj neznosljivega, zato je šlo vse stremenje teh krogov za uničenjem Nemčije. Vojno, ki so si jo želeli, so dobili. Velika Nemčija je pred tremi leti zagrabila za bojno rokavico, ker je Führer v svoji dalekovidnosti pripravil nemški narod na obračun, ki je bil itak neizogiben. Nemški narod je pod njegovim vodstvom dosegel tako stopnjo svoje moči, blagostanja in ugleda, da je spričo nevoščljivosti in maščevalnosti angleške politike moralo priti do merjenja moči s sredstvi, ki so izven diplomacije. Napočila je zgodovinska ura Nemčije. Führer je točno spoznal trenutek, ki je zahteval upor vsega naroda proti krivičnemu sistemu koalicijske obkrožitve. V svojem govoru dne 6. oktobra 1939 je Führer napovedal temne perspektive za usodo Evrope, ako se sovražniki ne bi hoteli spametovati. Ponudil je roko sprave, toda Churchill, zli duh angleške politike, je bil jačji od vseh pomislekov v angleškem taboru.

Tako se je moralo izpolniti v teh treh letih merjenje sil v izmerih, kakor jih svetovna zgodovina doslej sploh še ni poznala. Že sijajni udar Nemčije po Norveški je pokazal, kaj premore nemška vojna strategija in žilavost nemškega vojaka. Nemčija je

l. 1940 porazila na zapadu Holandijo, Belgijo in velesilo Francijo v zama-hu, ki je zadivil vojaške strokovnjake vsega sveta. Ko je Anglija stegala svoje prste po Balkanu, je Nemčija zavarovala jugovzhod najprej v Rumuniji, nato pa v Bolgariji. Prihodnji žrtvi angleške obkroževalne politike sta bili Grčija in Jugoslavija, nato pa je moral Führer izdati najtežje povelje: napad na Sovjetsko Unijo, ki je bila junija lanskega leta pripravila svoje armade za zavratni napad na evropsko kulturo in civilizacijo. V tej vojni se je nemški vojak ovenčal z nesmrtno slavo. V gigantskih bitkah je krotil milijonske tolpe morilca Stalina, da bi tako rešil ne samo Nemčijo, temveč vso Evropo. Danes Nemčija na vzhodu ni več sama. Mladi evropski narodi se bore ob njeni strani proti sovražniku zapad: omike. Anglija krvavi na vseh koncih in krajih, njene ladje tonejo po dnevu in po noči. Angleški imperij, ki mu je zadal japonski sunek par smrtnih udarcev, se maje v temeljih. Nikdo ne vé, kedaj bo padla odločitev v tej gigantski borbi. Toda da bo padla in kako bo padla, je postalo danes že stvarnost. Nemčija ima s svojimi zavezniki vse šanse končne zmage v svojih rokah. V tej borbi bodo — kakor je dejal Adolf Hitler — prav gotovo zmagali mladi in siromašni narodi napram starikavim plutokracijam.

30 ladij z nad 180.000 brt potopljenih

Nov velik uspeh nemških podmornic - Potek operacij proti Angliji - Avgusta potopljenih 808.000 brt

V torek je bila izdana posebna vest nemškega vrhovnega poveljstva o novem, velikem uspehu nemških podmornic, ki so v zadnjem tednu v Atlantiku, v Karibjskem morju in pred obalo Zpadne Afrike kljub hudi obrambi sovražnika v žilavih bojih potopile iz spremljav ter posamič 30 ladij s skupno 181.000 brt. Torpediranih je bilo mimo tega še pet ladij.

Nemška mornarica je potopila v mesecu avgustu skupno 699.100 brt. Od tega odpade 106 potopljenih ladij na podmornice, dočim so hitri čolni potopili pet ladij. Mimo tega je bilo torpediranih še 23 ladij. Potopljene so bile nadalje sledeče sovražne bojne ladje: nosilec letal »Eagle«, neka pomožna križarka z 12.000 brt, deset hitrih čolnov, tri stražne ladje in tri manjše ednice. V istem razdobju je potopilo letalstvo 14 trgovskih ladij z nad 100.000 brt. Poškodovale je nadaljnjih 12 ladij brez navedbe velikosti. Letalstvo je nadalje potopilo eno križarko, štiri rušilce, eno podmornico, eno torpedovko, en hitri čoln, eno stražno in eno spremljevalno ladjo.

Poškodovale je nadalje dva nosilca letal, 12 križark ozir. rušilcev, štiri hitre čolne, en izkrcevalni čoln in en spremljevalni čoln. V mesecu avgustu je sovražnik poleg občutnih udarcev v svoji vojni mornarici izgubil 125 ladij z 808.100 brt. Preko tega je bilo s torpedi poškodovanih 35 ladij z 200.000 brt.

V Egiptu so izvedle nemške in italijanske hitre čete zelo uspešen smek proti angleškim postojankam ter je bilo pri tej priliki uničenih 30 sovražnih tankov, 31. avgusta in 1. septembra je bilo na egiptovski fronti sestreljenih 55 sovražnih letal.

V času od 14. do 27. avgusta je izgubilo angleško letalstvo 315 letal, od tega 52 nad Sredozemskim morjem in nad Afriko. V istem času je nemško letalstvo v boju z Anglijo izgubilo 63 lastnih letal.

Nemško letalstvo je v preteklem tednu opetovano po dnevu in ponoči bombardiralo vojno važne naprave v Srednji, Južni, Vzhodni in Jugovzhodni Angliji ter v Egiptu.

Tri leta od uspeha do uspeha

Inozemski tisk k tretji obletnici druge svetovne vojne - „Bridko razočaranje Anglije“ - Demokratije so doživele poraz za porazom

Japonski tisk je ves v znamenju obletnice izbruha evropske vojne, kar se zlasti zrcali v uvodnikih. Tako piše »Asahi« med drugim, da je vojna v Vzhodni Aziji nerazrušljivo zvezana z vojno v Evropi. V dosedanjem triletnem poteku vojne se je izkazalo,

da je doživela Anglija bridko razočaranje. Nemčija se ni zrušila, v zasedenih ozemljih ni prišlo do uporov, pa tudi o lakoti po Evropi ne more biti govora. Nemško-sovjetski spopad je skrajno zadovoljil Anglijo, toda Japonska je s svojim vstopom v vojno

Der Kaukasus und die hart umkämpften Schwarzmeerbäfen

povzročila ogrožanje vseh delov Britanskega imperija.

»Jomiuri Hoči« objavlja zelo nazoren članek s poučnimi zemljevidi o razdelitvi moči v Evropi. Doslej je Nemčija zavojevala ozemlje 700.000 kvadratnih milj s 165 milijoni prebivalcev ter z dragocenimi surovinami. S tem je Nemčija v gospodarski vojni že zmagala. Vojna se bo nadaljevala vse dotlej, dokler ne bo ustanovljen nov svetovni red.

Španski listi ugotavljajo, da je bilanca za »zaveznike« uničujoča. »Informaciones« piše: »Ogromnim zmagam sil Trojnega pakta nimajo demokratije zoperstaviti nič drugega kot poraz za porazom. Omejujejo se zgolj na prorokovanja za bodočnost ter na upanje glede bodočih let. Očividno še niso spoznale, da je Nemčija uničila njihova velika pričakovanja.« »Pueblo« piše: »Kako še morejo Angleži verjeti v zmago, ko je bila vsa njihova politična strategija v preteklih treh letih ena sama polomija? Angleži so hujskali na vojno, kajti brez Angležev Varšava nikdar ne bi bila izzvala Nemcev.

Madžarski listi pokazujejo na ogromne uspehe, ki so jih dosegle osovinske sile v zadnjih treh letih na vseh bojiščih. Listi povdarjajo izrecno, da jamčijo ti uspehi za dokončno zmago osovinskih sil. Tako piše na primer »Pesti Hirlap«: »Ob tretji obletnici vojne si mora sleherni Madžar še bolj kot kedaj poprej zapisati v srce, da moramo vse naše sile postaviti v službo zmage.« — »Uj Magyarország« povdarja: »Danes razpolagamo s stokratno množino surovin napram dnevu izbruha vojne. To je morda največja razlika med 1917 in 1942.

Hrvatsko časopisje žigosa v uvodnikih zločinsko lahkomišelnost Winston Churchilla, ki je pred tremi leti na pobalinski način izzval sedanjo vojno. Poluradni »Hrvatski Narod« ugotavlja, da je bila Evropa pred izbruhom te vojne brezpravni proletarijat, s katerim je angloameriška judoplutokracija lahko delala, kakor je hotela.

Bukareštanski list »Actiunea« izjavlja k tretji obletnici vojne, da so minula tri leta dejansko pokazala ogromno gospodarsko kapaciteto in organizacijsko moč nemškega naroda. »Capitala« pa ugotavlja, da se je vojna vse od 1. septembra 1939 razvijala kategorično v prid in korist Nemčije.

»Nemške armade so danes dosegle ogromen rezultat svojih operacij«, piše turški general Sabis v listu »Tasviri Efkiar«. »Te čete so uspešno vodile stratejsko vojno, premagale so sovjetske čete na jugu, zlomile njih odpor, ostanek pa vrgle deloma proti Volgi, deloma pa proti kavkaški fronti. Ob pričetku 4. vojnega leta stoji osovina brez dvoma na vseh področjih kot zmagovalec. Angloameriški državniki upajo, da se bo

Eno leto Generalbezirk Bela Ukrajina

Generalkommissar za Generalbezirk Bela Ukrajina, Wilhelm Kube, je obelodani v »Deutsche Zeitung in Ostland« zanimiv pregled, nanašajoč se na enoletnico nemške civilne uprave v tej nekdanji sovjetski pokrajini. Po njegovih izjavah obsega sedanje področje Generalbezirk-a 90.000 kvadratnih kilometrov. Na tem področju živijo večinoma Ukrajinci. Z gospodarskega vidika je ostala Bela Ukrajina kmetijska dežela. Večji del deželanov, ki so jih sovjetski komisarji stlačili v velemesto Minsk, se je takoj po prihodu nemških čet zopet povrnil na deželo. V ostaiem je bil Generalbezirk Bela Ukrajina samo nejasen geografski pojem z menajočimi se mejami, sestavljen iz pokrajin dveh tako nasprotujočih si držav kot sta bili republika Poljska in Sovjetska Unija. Na političnem terenu je bilo treba najprej oprostiti ukrajinski narod židovskega terorja in komunističnega zastrupljenja. Zato se je rešilo najprej šolsko vprašanje. 1. oktobra 1941 — torej mesec dni po uvedbi civilne uprave — so bile v vsem Generalbezirk-u otvorene šole. Največji del staršev je skupno z nadarjeno beloukrajinsko deco pozdravil ta korak. Obenem so uredili tudi stro-

kovne šole, zlasti za kmetijstvo. Ostala kulturna skrb je veljala gledišču, upodabljačo umetnosti, glasbi, politični propagandi, tisku, kino-glediščem in politični izravnavi. V Minsku, Baranovičih in drugih mestih so priredili beloukrajinski umetniki uspešne razstave svojih del. V Minsku otvoreno belokrajinsko gledišče je bilo bistven činitelj kulturnega udejstvovanja. Na tej podlagi je pričela politična izravnava ukrajinskega naroda. Reichsminister Alfred Rosenberg je pripoznal kot edino beloukrajinsko organizacijo takozvano beloukrajinsko samopomoč, ki se je uspešno lotila konsolidacije ciljev, postavljenih s strani nemške uprave. Vse te naloge je bilo možno izvesti s pomočjo urad-

ništva, ki se je odreklo vsakemu lastnemu profitu. Generalkommissar je pohvalil to vzgledno uradništvo. Med pionirji vzhoda pa se nahajajo tudi možje nemškega kmetijstva in gozdarstva, od katerih so mnogi postali žrtve boljševiških banditov. Njihova zasluga je, da so polja sedaj obdelana in da tvori njih donos prispevek za prehranjevalno bitko.

Wie verdunkeln

von 20³⁰
bis 6⁰⁰ Uhr!

Nemčija — kakor v zadnji svetovni vojni — notranje zrušila. Nemci so pa podvzeli zelo ostre ukrepe proti židom, ki so takrat povzročili zlom notranje fronte, prav tako pa tudi proti špekulantom. Notranji položaj osovinskih sil je danes popolnoma drugačen kot tedaj. Radi tega je brez vsakega pomena pričakovati notranji zlom Nemčije.

Tudi argentinski tisk je podal ob triletnici vojne pregled zgodovinskih dogodkov zadnjih treh let. Značilno je, da celo tisti listi, ki so več ali manj v taboru sovražnikov, priznavajo vojaške storitve nemških in zavezniških armad.

Mornariški sotrudnik lista »Prensa« opozarja zlasti na ogromni sunek, ki so ga izvedle nemške čete na vzhodu. V Sredozemskem morju je položaj tak, da je nemško letalstvo prizadejalo angleškim spremljavam najtežje udarce. Sličen je položaj v Atlantiku, zlasti v Karibijskem morju in v mehiškem zalivu. Število potopitev nikakor ni dvignilo razpoloženja za vojno v Zedinjenih državah.

Weltbild-Gliese

Drei Jahre Krieg. Die Lage in Europa im Herbst 1942

Prispevajte v nedeljo, dne 6. septembra 1942

pri hišni zbirki

Spodnještajerci

v akcijo za Kriegswinterhilfswerk ali vojno zimsko pomoč!

Velika smotra spodnještajerske obnove

Mesto Cilli je bilo dva dni v znamenju volje do

Aufnahme: Weissensteiner

Stellvertretender Gauleiter Portschy und Bundesführer Steindl auf dem Weg zum Großappell

Cetrni okrožni dan, ki ga je priredila organizacija Steirischer Heimatbund minulo soboto in nedeljo za okrožje Cilli v Cilli-ju, je zdaleka prekosil vsa pričakovanja. Iz sleherne vasi so prišli funkcionarji, mladina brambno moštvo, posade tovarniških podjetij s svojimi poslovodji. Tisoče in tisoče ljudi se je udeležilo dostopnih prireditiv. Velezborovanje je poslušalo nad 22.000 oseb. Med vabljenimi gosti se opazilo zastopnika Gauleiter-ja Thoma Portschy-ja, Regierungspräsident-a dr. Müller-Haccius-a in komandanta varnostne policije in varnostne zbe, Standartenführer-ja Lurker-ja.

Podružnica tovarištva štajerskih umetnikov in prijateljev umetnosti v Marburg-u je v okviru prireditve prvič razstavila nekoliko umetnin. Krbne predpriprave, ki jih je za to liko prireditve vodil in organiziral eisführer Dorfmeister, so mesto Cilli omenile v morje zastav in zelenja. Zhiben potek cele veleprireditve dojaže, da so tu na delu možje dela in iznajtne, ki so v stanju tudi nekaj organizirati.

Soboto jutro so se zbrali funkcionarji tudi iz najbolj oddaljenih krajev skupin. Kar ni prišlo z železnice, se je posluževalo cestnih vozil. Gostovi so bili okrašeni s zastavami in zelenjem. Cilli je ta dan dobil velelepni izgled.

Ob 11. uri je Kreisführer ob navzočnosti zastopnikov organizacije Steirischer Heimatbund, države in oboroženih sil v poslopu ljudske Šole I otvoril zgoraj omenjeno umetniško razstavo. Pri tem je govoril vodja kulturnega urada pri zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund dr. Herzog o umetniškem ustvarjanju Spod-

nje Štajerske. Osrčje te razstave nosijo dela, nepozabnega umetnika Seebacher-ja, ki je bil otrok mesta Cilli. Razstava slik spodnještajerskih umetnikov ostane odprta do 4. septembra 1942 med 9. in 18. uro vsakodnevno.

V drugih prostorih ljudske šole sta urada I in II organizacije Steirischer Heimatbund s kartami, statistiko in v plastiki razstavila vse dosežanje storitve v okrožju Cilli. Silke so spopolnile vse večje dogodke, ki so se odigrali, odkar so v okrožje Cilli vkorakale nemške čete.

Na sličem način je prikazano delovanje žen. S tem kar so v zaledju storile žene v organizaciji Steirischer Heimatbund iz vojno-potrebni razlogov, je skupnosti velike koristi, domovinski fronti pa doprinos k njeni moči.

Urad Volkbildung je najbolj živo uprizoril kulturno življenje Spodnještajerejev. 52 ljudskih knjižic se je uredilo v okrožju, ki so ljudstvu na razpolago. Na prireditve kulturnega značaja je pa po statističnih podatkih prišlo že nad 100.000 ljudi. Miniaturni izdelki modelov hiš in gospodarskih postopij, nadalje sportnih igrišč in vaških mej so pokazali izgled bodočih spodnještajerskih vasi. V umetniško na višku stoječi rezbariji domače skrinje so ogledovalci lahko videli vaško knjigo občine Arndorf, ki je naravnost vzgledna. Med mnogimi drugimi predmeti je razstavljena tudi cela vaška knjižnica.

Delovanje na socialnem področju je razkazovala razstava urada Volkswohlfahrt. Kolikor se je v dobrodelne svrhe žrtvovalo samo v okrožju Cilli, nam najbolje pove vsota 1.071.311 Reichsmark, ki predstavlja tozadevne izdatke.

V številnih in slikah, ki mnogo govori, je tudi mladina poročala o svo-

jem agilnem udejstvovanju. Brambno moštvo kot nosilec in predstavnik duha obrambe je razstavilo celo nekaj orožja in materiala, ki je bilo zaplenjeno v bojih s tolpami, v katerih se je brambno moštvo posebno odlikovalo.

Vsestranstvo industrije in obrti v okrožju Cilli je prikazal delovno politični urad. Videlo se je, da imamo v okrožju Cilli keramiko, rudarstvo, steklarstvo, zlatarstvo ter še več vrst drugega rokodelstva.

Razstavo Reichsnährstand-a se je pridelito v skupnem delovanju zastopnikov oborožene sile. Karte, statistike in slike so predočile obnovitveno delo, ki se je izvršilo v okrožju. O tem zadoštuje, če navedemo samo vsoto, ki se je uporabila v okrožju za obnovo kmetijstva, ki znaša 4.482.000 RM. Jugoslovanska država je na primer v 18 mesecih uporabila za kmetijstvo v okrožju Cilli recni in piši samo 1350 RM. Ta oddelek je obiskovalcem pokazal tudi slike bodočih spodnještajerskih kmetij. Celoten pregled je stal v znaku krvi in zemlje, pojmov, na katere je postavljena bodočnost nemškega ljudstva.

V veliki dvorani hiše Deutsches Haus so se zbrali vsi funkcionarji okrožja na velezborovanje, ki ga je otvoril Kreisführer Dorfmeister po uvodno odigranem glasbenem komadu. Pri tem se je prvotno spomnil tovarišev, padlih za Führer-ja. Nato je podal kratek pregled o najvažnejših delih poedinih uradov v njegovem vodstvu, nakar je spregovoril Bundesführer.

Bundesführer Franz Steindl je med drugim izjavil:

„Vera in znanje tvorita vogalne stebre celotnega dela voditeljskega zbora, reprezentantov okrožja, ki so z neumornim ustvarjenjem v enem letu dosegli tako velike uspehe. Nato je sporočil pozdrave in zahvalo Gauleiter-ja, na katero je navezal še svoje priznanje ter se spomnil še istega neznanega političnega vojaka, ki se ga nikdar ne imenuje, katerega pridnost se pa izraža v doseženih uspehih. Blockführer in Zellenführer sta s svojim delom določila bistveno držanje in vedenje okrožja. Govornik je nadalje omenil jasno potegnjene politične meje Spodnje Štajerske ter posegel v tisočletni razvoj zgodovine, ki ga je zaključil Adolf Hitler. Kos jarka, v katerem stojijo danes Hitler-jevi politični vojaki, se imenuje Spodnja Štajerska, fronta se pa imenuje Nemčija. Zato glasi tudi parola za bodoče leto, delajte in bojujte se za Nemčijo. Cilj, ki nam ga je zarisal Führer, bomo dosegli, kadar bodo na Spodnjem Štajerskem padle vse ograje, ki še deloma obstojajo v različnih jezikih in ideologijah. S spominjanjem na na frontah padlih Nemcev in s pozdravom Führer-ju, je govornik zaključil ta velik shod.“

Sledile so delovne seje funkcionarjev in sodrujnikov raznih uradov. Pri tem so dali voditelji uradov zveznega vodstva svojim sodrujnikom pri okrožnem vodstvu in krajevnih vodstvih potrebna navodila za nadaljnje delovanje.

Med 19. in 20. uro so vodili fanfarske skupine pevcev mladinskih odredov pridelili na vseh trgih koncerte. Tisoče poslušalcev je bilo mladini za ta užitek hvaležno. V soboto zvečer je slavnostni koncert olepšal ta praznik okrožja Cilli. V gledališki dvorani je igral orkester mesta Cilli pod taktirko tovariša Kisch-nig-a Mozart-ova, Strauß-ova,

Das Meer vor Trinidad brannte

Von Kriegsbericht
Heiner Seybold

PK. Es waren wenige Tage nach der Heimkehr des U... von der fünften Feindfahrt, übrigens der erfolgreichsten, und ich saß mit dem Oberfunkmaat, einem Zentralmaat und einigen Maschinenmaat zusammen. In die überquellende Ausgelassenheit, die nun mal Seeleute überfällt, wenn sie nach vielen Wochen wieder Land unter den Füßen haben, mischte sich dann auch die eine oder andere kurze Erzählung von der Feindfahrt.

Schildkrötenjagd am Äquator

Wenn ich mir nun die Gesichter der Männer, mit denen ich — zusammen saß, und ihre Sprache rekonstruiere, — dann gibt es wenig gedrehte Gedankengänge, sondern immer knappe und treffende Erklärungen — sie sind doch alle der würdige Rahmen um das Portrait ihres Kommandanten. Ruhig und zufrieden lächelnd stand er bei der Einfahrt in die Schleuse auf dem Turm. Das junge, schmale Gesicht hatte ein stacheliger Bart verändert. Draufgänger, kühl, Berechnung, Verantwortungsbewußtsein und Kameradschaft, all diese Grundeigenschaften formten auch das Äußere dieses Kommandanten.

Nun die Erzählungen der Kameraden überschlugen sich. Der eine glaubte fast, daß die Schildkrötenjagd im Äquatornähe das Interessanteste war — was die Suppe anbetrifft, haben alle beigestimmt — der andere erzählte von den hellen Nächten in unmittelbarer Landnähe, aber am nachhaltigsten war das Feuerwerk bei der Torpedierung des Großtankers von 13 000 brt.

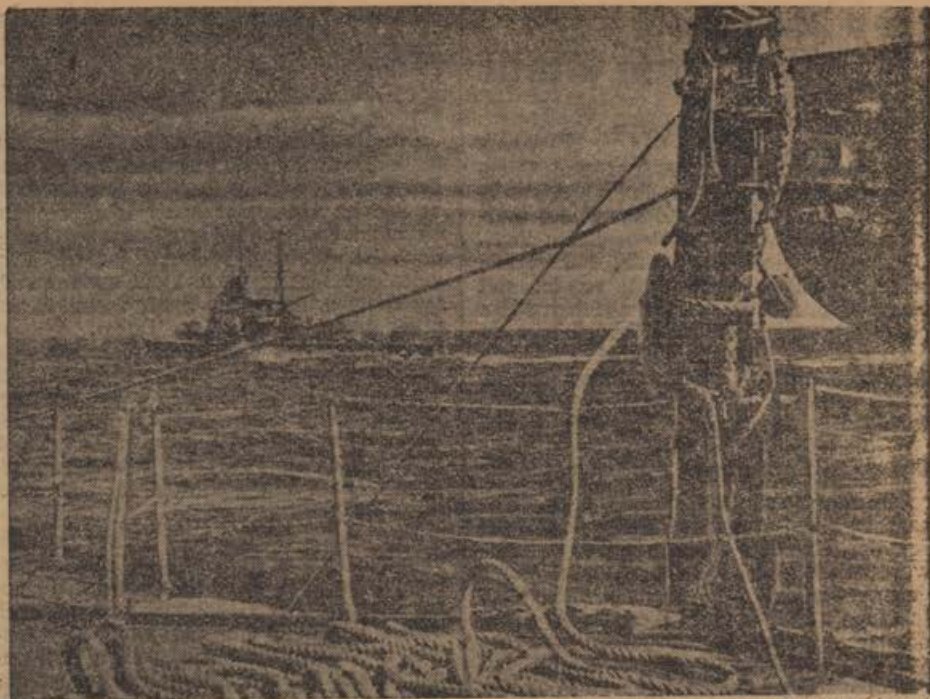
Nach einer herrlichen Überfahrt bei spiegelglatter See waren zunächst im Operationsgebiet der Westindischen In-

Blon-ova in Fischer-jeva dela. Reichsarbeitsdienst je pa na trgu uprizoril sviranje, kar je predstavljalo večer, na katerega bodo udeleženci prav radi mislili.

V nedeljo po budnici so se začele zbirati prve kolone iz raznih krajevnih skupin. Na dvorišču razvaline Ober-Cilli so se zbrali vsi funkcionarji Heimathund-a, mladina ter ostalo ljudstvo k jutranji proslavi. Govoril je Kreischulungsredner Dukar. Mnóžica je bila nepregledna. Zastopajočemu Gauleiterju so lahko javili navzočnost 22.000 oseb. Tu je Bundesführer še enkrat postavil probleme Spodnje Stajerske pred poslušalce. Čisto razumljivo je pri tem obračunal s potniki, ki se potujejo med dvema svetoma. Nikdo ne more več Nemčiji iztrgati zmage iz rok, za to garantirajo najboljši vojaki z najboljšim orožjem pod najboljšim vodstvom. Zmagó pa mora dobojevati tudi domovina. Kmet, delavec in vojak so danes neločljiva enota. Parola torej glasi: „Delati in se bojevati za Nemčijo“. Nato se je 22.000 rok dvignilo k nemškemu pozdravu in počastitviji Führer-ja.

Sledil je mimohod štandarte brambnega moštva pred zastopnikom Gauleiter-ja, kateri je sledila tudi mladina.

Celotne prireditve so zaključile razne sportne prireditve oddelkov Deutsche Jugend, sportnih skupnosti v Cilli-ju in iz ostalega okrožja.

Atlantik (Wb.)

Zum großen japanischen Seesieg bei den Salomoninseln. Japanische Kriegsschiffe patrouillieren im Pazifik und im Indischen Ozean

seln die ersten Mastspitzen gesichtet worden. Es war hart am Land und nach langer Jagd bis in die Nacht hinein wurde der erste Schuß gewagt. Schon hatte die Besatzung einen Fehlschuß befürchtet, als doch noch die ersehnte Detonation erfolgte. Der Treffer saß im Hinterschiff und der 2 500 brt-Frachter ging rasch unter Wasser.

50 Grad Hitze im Boot

In der Folgezeit war bei glühender Sonnenhitze Trinidad das engere Operationsgebiet. Einmal stand das Boot einen ganzen vollen Tag unter Wasser und über 50 Grad Hitze trieb den Schweiß in Hochtouren aus den Poren. In solcher Verfassung noch angespannt Dienst tun, das kann man nicht nach-erzählen, da müßte man schon selbst mit dabei gewesen sein.

Die U-Bootkameraden fanden ja auch einige treffende Ausdrücke für diese Schwitzbadekur um Trinidad, die allerdings belohnt wurde. Zunächst bekam ein 5 600 brt-Frachter sein Begräbnis; rätselhaft hatte der Kahn ein zähes Leben und mußte nach zwei Torpedoschüssen noch mit Artilleriebeschuß eingeseget werden. Das war ein tolles und gewagtes Unternehmen, denn das „Gefechtsschießen“ fand in unmittelbarer Nähe der Küste statt. Zur Überraschung des U-Bootes war aber keine „Biene“ (lies Flugzeug) zu sehen.

Und dann kam der große Fang

Die unermüdliche und kühne U-Boots-Wacht hart an der Küste und in einer Passage von nur 30 Meilen lohnte sich. Ein Riesentanker mit 1300 brt wurde aufgespürt und nach fünf Stunden langer Verfolgung aus nächster Nähe torpediert. Die gesamte Brücke stand sofort in Flammen und aus dem Einschußloch quoll ein dicker Strahl von Öl, der sich ins Meer ergoß. In wenigen Minuten war dann ein Feuerwerk von einem Ausmaß inszeniert, wie es die Besatzung noch nie gesehen hatte. Der Himmel war blut-

rot beleuchtet und das Meer brannte buchstäblich. Auch von der Küste aus konnte dieses furchterregende Schauspiel beobachtet werden. Der Großtanker war auf dem Weg nach Afrika und sein Ausbleiben wird auf diesem hartumkämpften Kriegsschauplatz mehr als schmerzlich empfunden werden. Aber nicht von unseren Truppen.

Den Abschluß bildete noch der Abschluß von zwei Frachtseglern. Einer davon hatte 800 Fäßer Gasolin an Bord und seine englische Handelsflagge zierte das heimkehrende U-Boot, das somit 22 000 brt versenkt hatte.

Was sie mir noch erzählten? Das „Land“ hatte es ihnen angetan und so erinnerten sie sich plötzlich auch der Patenstadt ihres Bootes — eines hübschen Vorarlberger Städtchens. Die bärtigen Seemänner stiegen plötzlich —

PK-Aufn.: Kriegsbb. Kustermann (Wb.)

Ein russischer »Waldpfad«

Eine Me umkreist. den Elbrus

Von Kriegsberichterstatter Walter Henkels

PK. Erregt lauschend sitzt der Oberleutnant, Kompaniechef einer Gebirgsjägerkompanie, im Gefechtsstand der Aufklärungsgruppe auf dem Feldflughafen in X. Unbändiger Stolz ist in ihm, daß gerade seine Kompanie beauftragt wurde, mit einer Gruppe zuverlässiger und besonders bergfahrener Alpinisten den Elbrus zu besteigen, um dort die Reichskriegsflagge zu hissen. Er soll auf dem Fluge, den er gleich antreten wird, erkunden, wie und wo die Besteigung am besten möglich ist.

Unten die Staubfahnen deutscher Panzer

Die Me ist schnell hochgekommen. Sehr bald ist ihm, dem Sandhasen, das Wunder des Himmels und der Erde inne geworden. Noch ist alles Steppe unter ihnen. Einöde, die gleitet und leise schwingt. Aber durch die Einöde sind Bänder gezogen, schnurgerade und gekrümmt, Furchen, die ein Riese auf den Planeten dort unten gekratzt haben könnte. Es sind die Rollbahnen. Wenn der Oberleutnant bedenkt, daß unten seine Leute ziehen, seine Kompanie, die Maultiere auf Lkws verladen, wenn er bedenkt, daß sie gegen diese riesige Gebirgswelt ziehen, die er sich wie eine Festung vorstellt, in der Titanen hausen, die Europa von Asien, die südostrussische Steppe und Salzwüste von den Obst- und Weingärten Georgiens trennt, dann wird wieder das unbändige Gefühl des Stolzes in ihm wach. Auch dieses Gebirge werden sie bezwingen, auch auf dem Elbrus, mit 5630 Metern der höchste Berg Europas, wird die Hakenkreuzfahne wehen.

Noch ist zwar die Einöde unter ihnen, eine Wüstenei grauen, gelben und grünen Steppengrases. Aber dann sind Hügel da, ein Dorf in grünem Bewuchs, Viehherden sind zu erkennen, ein Fluß, der Kuban, der sich durch das Land windet, von Bäumen und langen Reihendörfern gesäumt. Dann sagt der Leutnant, der die Karte auf den Knien liegen hat, durch das Kehlkopfmikrophon, und der Oberleutnant horcht in die Muscheln seiner Kopfhäube, aus der jetzt die tiefe, kratzende Stimme des Leutnants vernehmbar ist: »Die Ölleitung!« Der Leutnant zeigt auf die Karte und reicht sie herüber.

Hier also ist die sagenhafte Ölleitung. Aber nichts ist zu sehen, nur der Schienenstrang der doppelgleisigen Eisenbahn, die von Baku über Machatsch-Kala, Armawir nach Rostow und weiter ins Don- und Donez-Gebiet führt. Der Oberleutnant spürt die Nähe der Stunde, es dringt auf ihn ein. Er weiß, daß er tätiger Teilhaber dieses geschichtlichen Heerzuges zum Kaukasus ist.

Unten sehr tief, ziehen noch immer die Kolonnen. Panzer sind es, gewaltige Panzerherden, Flak, Artillerie, motorisierte Infanterie, die Eisenbahn und Ölleitung längst hinter sich gebracht haben. Man

in Gedanken und lebhaften Schilderungen auf Berge, sehen an Stelle des Atlantik den lieblichen Bodensee und singen nicht kesse Seemannslieder, sondern summen die Jodler dieses schönen deutschen Berglandes, und ich kann mir denken, daß alle mächtig stolz sind, wenn sie von den neuen Erfolg „ihres“ U-Bootes hören.

sieht die Fliegersichttücher, die auf einzelnen Fahrzeugen liegenden Hakenkreuzfahnen.

Schroff und wild — der Kaukasus!

Ein Berg kommt plötzlich herangerast, kahler, nackter Fels auf dem Gipfel. Eine Drahtseilbahn ist erkennbar. Imedja heißt er und ist 994 Meter hoch. Wieder einer, Beschtai heißt der, der schon 1400 Meter hoch ist. Wald, der dunkel ist wie ausgelaufene Tintenlachen, klebt an den steilen Hängen. Auch eine Stadt verschwimmt unter ihnen in glasigem Dunst. Wieder kommen Berge, drei, vier, fünf. Mit dem Höhenmesser des Flugzeugs klettern auch die Berge. In scharf ausgeprägten Bergketten dacht sich das Gebirge immer höher hinauf. Zerrissen wird das Land, hier und da ein Saumpfad oder eine Paßstraße, dort ein Gebirgsdorf mit zwei alten Wächtertürmen.

Der Vogel steigt und steigt, schießt empor wie von unsichtbaren Händen gezogen. Da liegt die alte, rissige Erde unter ihnen, voller Geheimnisse und Rätsel, voller Wildheit, die sich wohl hier einmal in vulkanischen Ausbrüchen Luft gemacht hat. Schroff und ablehnend ist das Gebirge. Das dunkle Grün der Nadelwälder und das hellere der Laubwälder wechseln miteinander ab. In diesen Urwäldern hausen Bär, Wildschwein und Adler und von allen Dingen der Zivilisation abgeschlossen einsame, freiheitliebende Bergvölker.

Es ist ein berauschernder Flug. Alpen und Pyrenäen sind gewaltig, aber der Kaukasus ist gewaltiger. Wolken schwimmen, eisige Kälte dringt in die Maschine, Bergwände eilen heran. Das Flugzeug fliegt Steilkurven. Neue Wirklichkeiten, neue niegesehene Bilder dringen auf die einsamen Menschen hier oben in der Maschine ein, mit der sie dahinschießen, schnell, behende, höher und höher. Aus des Teufels Waschküchen scheinen die Tälernernebel zu kommen, die dort unten milchiggrün lagern.

Da — da — der Elbrus!

Dann sagt es plötzlich und rasch in der Kopfhäube: »Da — da!« Es glänzt und fiebert, kommt auf sie zu, von Schnee verkleidet, von Sonne grell überschüttet: der Elbrus. Im Widerschein der Sonne sieht er gespenstisch aus. Die Maschine wird ungebärtig, klettert immer noch.

Dem Oberleutnant ist dumpf und benommen. Ultramarinfarben und bläulich schillert das Weiß des ewigen Schnees. Gebannt erleben sie das Einmalige der Stunde. Schreien hätten sie können, laut aufbrüllen hätten sie mögen in der bestürzenden Nähe des Berges. Die glühende Lichtkraft des Sonnenballes übergießt alles wie mit lauterem Silber. Eine Leica wird gezogen, den Augenblick im Bilde bannend. Der Vogel kurvt, zieht an den Wänden entlang, setzt zum Überfliegen an. Wie ein Gespenst läuft der Schatten der Maschine über die Gletscherwände.

Der Oberleutnant, der den stolzen Auftrag hat, bohrt seine Augen hinunter. Längst ist die Benommenheit gewichen. Er sieht, wie die Gründe und Schlünde sich drehen. Noch einmal und noch einmal umfliegen sie die Grate, Zacken und Schroffen in ihrer phantastischen erhabenen Wildheit. Dann sagt er, und er erschrickt vor seiner eigenen knarrenden Mikrophonstimme: »Ich glaube, es genügt!«

Izrek tedna

Veliki uspehi zahtevajo velike storitve

»Um große Erfolge zu erreichen, muß etwas gemacht werden.« Po našem bi se to reklo: »Za dosego velikih uspehov je treba nekaj storiti.«

To so bile misli največjega nemškega vojskovodje 19. stoletja, velikega vojaškega organizatorja in državnika, generalfeldmaršala grofa Moltke-ja, ki se je kot vojskovodja med drugimi bitkami najbolj odlikoval v bitki pri Sedanu. Moltke je bil eden tistih redkih strategov, ki mu v njegovi dobi ni bil nikdo dorasel. Vojne operacije, ki jih je vodil, so se vedno razvijale dosledno, jasno in temeljito. Njegov cilj je vedno bil, napasti glavnine sovražnih čet na sovražnem ozemlju ter jih odločno poraziti. Njegova taktika je slonela na oklepanju sovražnih glavnin na obeh straneh in nato napadati. Pri Sedanu je premagal sovražnika na ta način stoodstotno, pri Königgrätz-u skoraj približno tako. Moltke-ja je smatrali za neke vrste vzgojitelja in organizatorja nemškega generalnega štaba. On je bil hkrati ustvaritelj podlag in osnov poznejšim in današnjim najboljšim generalom in oficirjem nemške armade. Bil je tudi pisec raznih knjig ter član nemškega državne zbornice. Zgodovina piše o Moltke-ju, da spada med največje vojaške veleume in vojskovodje vseh časov. Zivel je od leta 1800 do 1891.

Kakor je ta veliki Nемец že pred več kakor pol stoletjem pravilno povedal, da je za dosego velikih uspehov treba tudi nekaj storiti, tako to seveda še danes na celih črti drži. Solar, ki hoče da bo v šoli odličnjak; sportnik, ki hoče pri tekmah postati prvak; delavec, ki želi pokazati večje storitve kakor povprečneži itd., z eno besedo vsi, ki želijo velikih uspehov, se morajo vsak na svojem področju za dosego takih uspehov tudi pripraviti. Brez dela in pripravljanja ne bo nikdo imel uspehov, ker je za dosego večjih uspehov povsod potrebno tudi nekaj več kakor povprečne storitve.

Izrek tekočega tedna — povedan z mislimi Moltke-ja — nam je nauk, da je že za dosežene velike nemške uspehe v sedanji vojni nemški narod moral veliko storiti. Ker pa vojna še ni končana in so za dosego dokončnega poraza naših nasprotnikov potrebni še večji nemški uspehi, je jasno kakor bel dan, da je za te uspehe nam vsem treba še mnogo in marsikaj storiti. Tega se naj zaveda vsak član velike nemške skupnosti ter naj po svojih močeh doprinese k storitvam na področju, kjer deluje in živi.

* Druga oblačilna nakaznica velja še po 31. avgustu 1942. Deloma še predvideva nejasnost o veljavnosti druge oblačilne karte in druge dodatne oblačilne karte za mladostne po 31. avgustu 1942. Stvar je sledeča: Veljavnost teh kart se je podaljšala še za eno nadaljnjo leto do 31. avgusta 1943. Tretja oblačilna nakaznica pa velja za enkrat do 31. decembra 1943. Ker je pa veljavnost te druge oblačilne nakaznice podaljšana že brez to dobo, bo najbrž tudi veljavnost tretje oblačilne karte svoječasnno podaljšana. Potrošniki imajo torej čas, da si svoje nakupe dobro premislijo.

GOSPODARSTVO

O izboljšanju vinskega mošta 1942

Pojem o izboljšanju vinskega mošta se največkrat v slabem smislu zamenja s pojmom sladkanja, to je z dodajanjem sladkorja, da bi se vsebino alkohola dvignilo čez navadno mero.

Če se govori o izboljšanju vinskega mošta, je treba pri tem takoj misliti na tozadnevna zakonita določila. Paragraf tretji, zakona o vinu, dovoljuje, da se v svrhu izboljšanja mošta sme istemu dodati samo količino sladkorja kakor ga vsebujejo mošti v dotičnem kraju iz istega grozdja v dobrih vinskih letih. Razume se, da je to določilo treba spoštovati in da se bi morebitne prestopke kaznovalo. Razen povedanega obstoji še drugi razlog, da se mošta ne sme prekomerno sladiti. Pomisliti je treba, da je sladkor omejen in da je za naše žene in otroke to eno izmed zelo važnih živil, ki se ga ne sme tratiti.

Pri sladitvi mošta pa nastane še drugo strokovno vprašanje. Rekli smo, da hočemo mošt in poznejše vino s sladkorjem izboljšati. To pa ni slučaj, če moštu dodamo preveč sladkorja. Da se ugotovi pravilno mero sladitve, je treba načeti še en drugi problem. Kaj cenimo na naših domačih vinih? Uvideven vinopivec bo razen čistosti okusa, tenkosti brezhibnosti in sličnega stanja ki so pri pravilnem postopanju z vinom samoumevni, v prvi vrsti cenil vonj vinske sorte, nežno dišavo, harmonijo alkohola, kislino itd. Nikdar pa ne bo vprašal, kolikor alkohola vsebuje vino. Nikdar ne more nenaravno velika količina sladkorja ostati v vinu, ako ne gre za kako pozno trgatav, za izbrano suho grozdje ali pa za kakšno specialno vino. Preveč sladka vina so po mojem mišljenju napaka. Saj je naravno, da stremimo za naravnim in da s sladkorjem pomagamo le, če nas je vreme pustilo na cedilu in da popravimo v toliko, da se približamo naravnemu vinu. Naraven mošt bo v največjih primerih svoj sladkor v celoti prevrel. Zakaj bi potem prekomerno sladili in še potem vrenje prekinili? Vzrok leži seveda pri gotovih mestnih vinopivcih, ki imajo rajši sladka vina, ali pa če se hoče s prekomerno količino sladkorja prikriti obstoječo kislino.

Vinogradnik in kletar se pa po takih nazorih ne smeta ravnati. Vinopivca je treba vzgojiti. Kakor je po svetovni vojni

radi uživanja inozemskega sladkega vina tudi od domačega vina zahteval več sladkobe, tako se bo lahko navadil tudi uživanja manj sladkega vina.

Od nikogar se ne zahteva, da bi moral uživati kislo vino. S sladenjem kislega vina se pa tudi ne da odpraviti kisline. Taka vina se bodo, če jih pazljivo poskušamo neharmonično prilagala, ker prodira kislina skozi sladkor in je to še bolj neprijetno. Pravilno kletarsko postopanje z vinom ima možnost, da zniža kislino na željeno mero.

Za vinogradnika, gostilničarja in zasebnika je sladko vino lahko prav neprijetno, ker ob nastopajoči toploti lahko začne vreti in postane kalno. Navadno traja potem prav dolgo, da postane zopet čisto in užito. In kaj se lahko v času naknadnega vrenja vse zgodi? Tudi vino v steklenicah lahko ponovno vre, kar je v jezo in zgubo ljubiteljev dobrega vina.

Pripeti se pa lahko tudi, kakor je to bil primer v lanskim hudi zim, da vrenje vina radi mraza zastoji. V tem primeru ne nosi krivde kletar. Na žalost se ta izgovor o hudi ziml je pregosto izrablja v primerih prekomernega sladkanja ali kake druge prekinitve vrenja.

Priznam, da nezaten ostanek sladkorja marsikateremu vinu daje prijeten in pijančljiv okus. Tukaj pa je ostanek sladkorja tako malenkosten, da pivec sploh ne občuti, da je vino sladko. Pri tem je pa treba tudi povedati, da večina kletarjev sploh ni v stanju, vino tako urediti, da bi pozneje ne imelo sladkega okusa. Vedno se govori o sladitvi vina. Ali so naša vina res tako slaba, da bi morali s sladkorjem nekaj prikriti. Gotovo ne.

Če odvišna količina dodanega sladkorja učinkovito zavre, potem je alkoholna stopnja vina znatno zvišana. Vse preveč se polaga vrednost na močno vino. Tudi to ni pravilno. Tako vino bo mnogokrat prisadno, neharmonično in odbijajoče. Pivec se naj od uživanja vina ne opijani. Vino ga mora s svojo svežino in s cvetom razvedriti in vzpodbuditi, nikakor pa zmučiti in oslabiti.

Zato pa vinogradnik štedite sladkor, ker je važno prehranjevalno sredstvo. Prekomerno sladkanje je kaznivo. Sladka vina niso naravna vina ter dajejo povod za težave. . . . (Ing. Rud. Reiter)

GOSPODARSKE VESTI

× Poprovo meto ali pferminco gojijo vedno v večjem obsegu v Bolgariji. Na to rastlino so se vrgla posebno okrožja Karlov, Kazalnik in Plovdiv. V imenovanih krajih so namreč zmanjšali nasade rož ter gojijo poprovo meto kot oljarico. Lansko leto je Bolgarija pridobila 66.000 kg olja iz te rastline.

× Lanovega prediva bo letos veliko v Franciji. Medtem ko so lansko leto gojili lan samo na 23.000 hektarjev, so letos to ploskev povečali približno za 45 do 50 %.

× Zadrugištvo Romunije je v lepem razmahu. Leta 1941 je bilo pri zadrugištem inštitutu registriranih 3.694 zadrug, letos koncem junija je pa to število doseglo 4.963 zadrug. Istočasno se je zadrugiški kapital z udeležbo v državnem zadrugištem inštitutu skoraj podvojil.

× Italijanski idustrijalci obiščejo Bolgarijo. Predsednik italijanske zveze idustrijalcev grof Volpi, je napovedal, da pride sredi septembra t.l. 18 italijanskih idustrijalcev v Sofijo, da bodo bolgarskim gospodarstvenikom vrnil obisk od junija t.l. v Italiji.

× Turčija in Bolgarija se pogajata o nakupu oglja ter o transportnih problemih med obema državama. V tej zadevi je turška trgovinska delegacija potovala v Bolgarijo.

× Angleško gospodarstvo Indije v velikem zastoju. Po poročilih preko Carigrada je na vseh tržiščih Bombay-a opažati veliko ohromelost. Vse borze počivajo. Računajo, da bo tudi tržišče bombaža do nadaljnjega ostalo zaprto.

× Prodaja avtomobilov v Združenih državah Sev. Amerike občutno nazaduje. V zadnjih petih mesecih se je za civilne svrhe prodalo samo 61.000 avtomobilov vseh vrst.

× Drva nadomeščajo bencin. V zasedenih pokrajinah vzhoda, ki so po nekoč bogate na gozdovih, so nemške oblasti povsod uvedle plinske generatorje, ki jih kurijo z ogljem. Od lesa, ki raste na vzhodu, se pri tem lahko uporablja vse vrste drevja razen vrbe, trepetljike in lipe. Pri tem je pa tudi vseeno, od katerega dela drevesa se vzame les. Uporablja se lahko vejevje, cepanice krepele, parobke itd. Od topol in hrastov pač ne sme več biti kakor polovica primešana. Generatorji so urejeni na vlogo, ki lahko obsega 15 do 20 %, kar omogoča uporabo takega zračno suhega lesa.

× Nemški vzgledi vlečejo. V zadnjih letih so skoraj vse evropske države v preskrbi sledile nemškemu vzgledu, ki gre za tem, da se vsa krmilna sredstva pridobiva iz lastne zemlje. Zato so tudi povsod stavili oves, ječmen in koruzo pod državno kontrolo, kakor so pod državnim gospodarstvom tudi že druga krmilna sredstva. Letošnji pridelek krmilnih rastlin širom Evrope obljubljuje dobro, srednjo, po nekoč tudi prav dobro letino. Žetev še ni končana.

× Olje iz tobačnega semena v zasedenih pokrajinah na vzhodu. Nemška kmetijska uprava bo v Ukrajini iz tamkajšnjih tobačnih pridelkov začela izdelovati jedilno olje. Semena bodo pridobivali od tobačnih rastlin, ki jih gojijo na njivah ki obsegajo 35 do 40.000 hektarjev.

× Tobak ali sladkor. S 1. oktobrom t.l. bodo na Finskem prvič izdali tobačne karte za moške po 21. in ženske po 24. letu. Količina za mesec znaša 80 do 100 cigaret, 61 cigar ali 40 cigarilosov ali pa 100 gramov tobaka. Nadaljnja količina je odvisna od števila oseb, ki se bodo prijavile za tobačne nakaznice. Kdor ne želi tobaka ali tobačni izdelkov, lahko dobi za to 250 g sladkorja.

GOSPODARSKI KOTIČEK

km Čuvajte zelje pred gosenicami! Medtem ko doslej ni bilo poročil o škodah, ki jih povzročajo gosenice takozvane zeljne beline, se je v zadnjem času opazilo dotok mnogoštevilnih belih metuljev, ki na zelju ležejo jajca, iz katerih se že v par dneh razvijejo mlade gosenice. Pri tem je potrebna takojšnja pomoč in obramba, predno se gosenice, ki živijo prvotno bolj skupno, razširijo po rastlinah ter začnejo s svojim nenasišnim žretjem. Da se prepreči večjo škodo je nujno potrebno, da se začne takoj z uničevanjem jajc in lovljenjem metuljev, za kar je uporabiti vse razpoložljive delovne sile vključno otrok. Če se zmečka jajčeca in mlade gosenice, odpadejo vse potrebe po kemičnih uničevalnih sredstvih, ki se jih lahko uporablja šefe, ko so gosenice že začele žreti zelje. Polovitev metuljev in zmečkanje jajčk že od vsega začetka prepreči škodo na zelju, ki se je moramo posebno sedaj v vojnem času obvarovati.

km Pridelovalna bitka glede mleka zahteva zdrava in zmorna goveda. Že pri teletu se mora pričeti s pravilno nego. Prava reja mlade goveje živine, paša iste v planinah, zdravi hlevi, čista, zdrava vmena in parklji tvorijo podlago za donosno mlekarsko gospodarstvo. Maščobe, ki jih vsebuje mleko ter pravilno postopanje z istim odloča o sodbah, ki jih mlekarne in sirarne imajo o mleku. Zelo važno je, da se kravje vime pred vsako možno temeljito očisti.

PK-Aufn.: Kriegsb. Pincornelly (Wb.)

Sowjet-Panzerfriedhof westlich Woronesch. Inmitten abgeschossener Sowjetpanzer erntet die Bevölkerung ihre Felder ab

MALE VESTI

* **Oddaja zvonov.** Kakor omenjamo na drugem mestu, je izšla odredba o oddaji zvonov na Spodnjem Stajerskem. Pri tem gre za zvonove iz bron, v kolikor so težji kakor 10 kg in se ne uporabljajo za alarmne signale pri požarih in elementarnih nesrečah. Za oddajo cerkvenih zvonov bodo župnišča in cerkvene občine predložile za to predpisane in zahtevane prijave. Lastniki necrkvenih zvonov imajo zvonove, ki so podvrženi temu popisu, takoj prijaviti svojim županom, ki jim bodo izročili tiskovino, ki jo je izpolniti. Zvonovi, ki so velike zgodovinske važnosti ali pa drugače umetniške ali glasbene vrednosti se morajo sicer tudi prijaviti, šef civilne uprave je pa pooblaščen, da iste lahko oprost oddaje. Ko pride do prevzema zvonov, bo vsaka občina lahko obdržala po en zvon. — Oddaja zvonov ima namen, da se povečajo rezerve kovin, ki jih v vojnem času ne sme primanjkovati.

* **Prispevajte v nedeljo, dne 6. septembra 1942 v akcijo vojno-zimske pomoči!** Na drugem mestu prinašamo oklic Führerja, ki nas v svojih jedrnatih besedah poziva, da se kot v zaledju in v domovini živeči ljudje zavedamo, da je za doseg cilja tudi nam bojevnikom v ozadju treba doprinesiti nekoliko žrtve. Ne gre za žrtve, ki bi se dale primerjati z onimi, ki jih za nas vse doprinašajo naši vojaki na bojiščih, temveč gre za opomin, da prispevamo po naših močeh v akcijo vojno-zimske pomoči. V to svrhu bo prihodno nedeljo prva zbirka po hišah. Spodnještajercil Nikdar še v kakih dobrodušnih akcijah nismo stali med zadnjimi. Vojno-zimska pomoč zasleduje plemenite socialne cilje ter bomo, kakor vedno, tudi tokrat prispevali vsi, in sicer vsak po svojih močeh. Vsak, tudi najmanjši prispevek je dobrodošel.

* **Stroji za rezanje krme niso igrače.** V Georgenberg-u je neki hlapec s 15-letnim fantom rezal krmu. Ob strani je stal enajstletni fant ter gledal kako teče delo. V trenutku ko na tega fanta ni nikdo pazil, je ta vtaknil leseno palico v stroj za

rezanje krme. Pri tem ga je zgrabilo krožno rezilo ter mu odrezalo kazalec desne roke.

* **Nova izboljšanja v nezgodnem zavarovanju.** V državnem uradnem listu, ki se mu pravi Reichsgesetzblatt, je objavljena izvršilna določba k šestemu zakonu o spremembah v nezgodnem zavarovanju. Po teh novih določilih so zavarovani za slučaj nezgode vsi, ki se pozivajo na enoletno delo ter vsi dajalci krvi za zdravilne svrhe. Izboljšana so seveda tudi še druga določila nezgodnega zavarovanja.

* **Novo odredbe in razglasi.** 95. številka uradnega lista šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, ki je izšla dne 24. avgusta 1942 vsebuje dve odredbi in osem razglasov oziroma določb. 1. Razglas o zaključitvi preseljevanja in izseljevanja na Spodnjem Stajerskem. 2. Odredbo o poročevalski službi na Spodnjem Stajerskem. 3. Odredbo o oddaji zvonov iz bron ter delov poslopilj iz bakra. 5. Določbo k urejevanju gospodarstva s kovinami na Spodnjem Stajerskem. 6. Določilo o uvedbi enotne knjige o voznjah tovornih avtomobilov na Spodnjem Stajerskem. 7. Razglas določila 5 generalnega pooblaščenca za delo. 8. Razglas o gospodarstvu z mlekom in mastjo na Spodnjem Stajerskem. 9. Drugi razglas o razveljavljenju hranilnih knjižic. 10. Oddaja spomenikov iz bakra ali bron.

* **O razveljavljenju hranilnih knjižic.** Glasom objave v uradnem listu je komisar za društva, organizacije in zveze na Spodnjem Stajerskem predlagal, da se hranilne knjižice denarnih zavodov, ki jih je navedel v svojem 9. razglasu in spadajo k premoženju, ki ga on upravlja in se mu niso oddale, proglasi za neveljavne. — Radi tega se pozivajo imejitelji, da te hranilne knjižice predložijo do 1. oktobra 1942 v uradu Stillhaltekommissarja v Marburgu/Drau, Wielandgasse 11 ali pa vložijo do dotičnega dne pri istem uradu svoje ugovore. Razglas številka 9 imenovanega komisarja se lahko čita v uradu v Marburg-u ter pri vseh uradih pooblaščenca za civilno pravo (Beauftragter für

die Zivilrechtspflege). Po 1. oktobru 1942 se bo pa vse hranilne knjige, ki se niso predložile, oziroma ako se o istih ni predložilo ugovorov, proglasilo za neveljavne.

* **Lep uspeh izkazuje zadnja cestna zbirka za Nemški Rdeči Križ na Spodnjem Stajerskem.** Okrožja so nabrala sledeče: Cilli 68.000, Luttenberg 13.500, Marburg-Land 44.000, Marburg-Stadt 50.000, Peitau 38.000, Rann 17.000 in Trifail 9000 RM. Vsa Spodnja Stajerska je darovala 239.500 RM.

* **Pobirajte odpadno sadje!** Kakor smo že večkrat omenjali, ponavljamo tudi danes, da je v interesu kmetovalcev in ljudstva, da se odpadno sadje pobira in uporabi. Danes, ko je radi vojne vsaka deka ljudske in živalske prehrane važna, bi bil greh in zločin če bi na primer odpadno sadje segnilo po sadonosnikih. Odpadno sadje je treba uporabiti doma, v kolikor se ga pa ne potrebuje, ga je treba prodati za to določenim oddajališčem. Uporaba odpadnega sadja koristi našemu prehranjevalnemu gospodarstvu, predvsem pa sadjarju, ki mu prinaša izkupiček, hkrati pa v sadonosniku onemogoča, da bi mu pod drevjem segnito odpadno sadje povzročalo razne škodljivce.

* **Vaški popoldan v Tüffer-ju.** Krajevna skupina organizacije Steirischer Heimatbund v Tüffer-ju je nedavno v zdraviliškem parku priredila svojo prvo vaško popoldne. Prireditelj je vodil in otvoril Ortsgruppenführer Hermann. Na sporedu so bili plesi, vesela enodejanka ter ljudski deklški plesi. Prireditelj je olepšala godba. Prav posebno je pa ugajalo prsto petje, katerega se je udeležilo staro in mlado.

* **Šest kmečkih sinov je pri vojaki.** Kmetovalca Johann in Katharina Roth v Hitzendorf-u pri Graz-u imata šest sinov, ki so trenutno vsi vojaki.

PK-Kriegsberichter Tannenberg (Sch)

Generalfeldmarschall Rommel im Gespräch mit einem Afrikakämpfer. Die gewaltigen Erfolge, die der Oberbefehlshaber des Deutschen Afrikakorps, Generalfeldmarschall Rommel, bei den Kämpfen in der Wüste Nordafrikas erzielen konnte, beruhen auch darauf, daß er immer dort erscheint, wo heiße Kämpfe ausgelocht werden, wobei er sich meist an Ort und Stelle über die Lage berichten läßt.

* Svojega tovariša je ubil in izropal. Predsednik policije v Graz-u je sporočil: Dne 26. avgusta 1942 so našli 19-letnega brivskega pomočnika Johann-a Front-a iz Heilenstein-a (preje Polzela) v okrožju Cilli, v njegovi podstrešni sobi v Graz-u, Josefigasse 27, v nekem zaklenjenem lesenem kovčegu kot mrliča. Front je postal žrtev roparskega umora. Bil je zadavljen z nekim kosom podloge, nato pa s trsnim motvozom povezan ter spakiran v lesen kovčeg. Po ugotovitvah kriminalne policije, se je to zgodilo 15. avgusta 1942. Izropanega je bilo razen 150 RM gotovine večinoma vse, kar je Front posedoval. — Zločina je močno usumljen poklicni in spalni tovariš umorjenega, hrvatski brivski pomočnik Paul Zbogar, rojen dne 25. junija 1921 v Widem-Gurkfeld-u v okrožju Rann. Osumljenec je 168 cm visok, ovalnega, rjavo osončenega obraza brez brk, ravnega nosu modrih oči ter naravnih kodrastih nazaj počesanih las. Nazadnje je nosil svetlo sivo obleko nekoliko rižasto ter svetlo rjave, nove usnjene čevlje z gumijastimi podplati. Govori hrvaščino, nekoliko slovenščine s hrvaškim naglasom ter lomljeno nemščino. Kot soudeleženeц na zločinu je na sumu še neki manj znani možki, ki je baje mizar. Morebitna poročila o nahajališču popisanih storilcev je sporočiti najbližnji policijski ali žandarmerijski postaji.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. Kakor je pokazala tudi druga polovica meseca avgusta, se v statistiki ljudskega gibanja v Marburg-u že vrši prehod v normalno stanje. V drugi polovici avgusta je bilo na Standesamt-u prijavljenih samo 77 rojstev napram 101 v prvi polovici. Od teh je bilo 38 dečkov (zadnjič 50) in 39 deklic (zadnjič 51). Smrtnih slučajev je bilo le 35 (zadnjič 41), od teh 17 moških (zadnjič 19). Pač pa se je število civilnih porok zvišalo od 40 v prvi polovici avgusta na 55.

* Naraščaj strokovnega delavstva. V delavnicah za popraviljanje železniških potrebščin v Marburg-u so te dni sprejeli 60 vajencev, ki se bodo učili ključavničarstva.

PK-Aufn.: Kriegsberichter Schütze (Wb.)

Der Vormarsch im Kaukasus geht unaufhaltsam voran. Eine Troßkolonne auf dem Wege zu den vordersten Linien

Iz teh fantov bodo enkrat prvovrstni ključavničarji ter odlični strokovnjaki železniških delavnic. Za stanovanje in prehranjevanje med učno dobo je seveda preskrbljeno.

* V past se je ujel. Dne 29. avgusta se je v Jahringtal-u k hiši posestnika Koroschetz-a približal visok fant ter se radi odsotnosti domačih mirno podal v hišo. Tam je ravno našel denarnico, v kateri je bil denar, ko so domači prišli iznenada domov. Ti so seveda takoj alarmirali še sosedo in vsi skupaj so se oborožili s kosami ter zastražili lopova. Držali so ga zastraženega tako dolgo, da je prišlo orožništvo, ki ga je prevzelo in spravilo na varno. Fantu bo po odsluženju kazni, ki jo bo dobil, čisto gotovo minilo veselje še za nadaljnje slične podvige.

* Novi turški veleposlanik v Berlinu Saffet Arikian je položil pretekli ponedeljek v Reichsehrenmalu venec v turških barvah. V njegovem spremstvu sta se nahajala poleg prvega svetnika ambasade tudi turški vojni in mornariški atašé.

* Nadvojvoda Jozef Ferdinand umrl. Minulo sredo je v Wien-u v visoki starosti 70 let umrl bivši avstro-ogrski nadvojvoda Jozef Ferdinand Habsburški. Zadel ga je kap. Ob izbruhu prve svetovne vojne je odšel kot poveljnik XIV. avstro-ogrskega armadnega zbora na bojišče. Koncem septembra istega leta je postal naslednik generala Auffenberga ter si je z dotično armado pri prelomu ruske fronte pri Gorlicah ter pozneje pri prodiranju proti Brest-Litovski stekel gotove zasluge. Leta 1917 je postal vrhovni poveljnik letalstva v cel bi bivši monarhiji. Polom v jeseni leta 1918 ga je upokojil kot generalnega obersta.

* Nov zračno-varnostni signal so uvedli z 29. avgustom v Nemčiji. Pravijo mu javno zračno svarilo ali Öffentliche Luftwarnung. Znak se izraža v trikratnem visoko zvonečem neprestanem glasu od kakih 15 sekund trajanja. Vsak interval se začne z dvigajočim ter konča z globokim glasom. Celoten signal traja kako minuto. Ta novo uveden signal pomeni da se približujejo sovražni letalci, da pa ni računati z letalskim napadom večjega obsega in da je pričakovati le posamezne bombe. Signal ima namen, navajati prebivalstvo na večjo pazljivost, ne zahteva pa, da bi se prebivalstvo moralo držati splošnih predpisov, ki veljajo v primerih zračnih napadov. Promet in delo se lahko nadaljuje.

* Opozorilo, ki velja za vse! Posade so-

vražnih letal, ki se pri svojih poletih na področje Reich-a iz sestreljenih in zrušenih aparatov rešijo, v mnogih primerih poskušajo, da bi se s spretnim maskiranjem in prikrievanjem izognile vojnemu ujetništvu ter pobegnile. Takšni poskusi so v nočnem času po zrušenju sovražnega letala najbolj gosti, posebno v slabo naseljenih področjih, kjer je naši obrambi oteženo opazovanje spuščanja padcev. Civilno prebivalstvo se radi tega poziva k največji pozornosti in sodelovanju. Vsaka, tudi najbolj neznatna ugotovitev o zasilnem pristajanju sovražnih letal itd. je važna ter je v interesu odbrane domovine, da se vse, karkoli se o tem opazi ali čuje, nemudoma javi prvi najbližnji vojaški, orožniški ali policijski oblasti.

* Vaško popoldan so priredili v Gairach-u. Otvoritveni govor in vodstvo prireditve je bilo v rokah Ortsgruppenführer-ja. Udeleženci, ki jih je bilo razmeroma mnogo, so se najbolj radovali pri veselih točkah programa in so štajerski ljudski plesi menda najbolj ugajali. Skupno petje ljudskih pesmi je našlo lep odmev. Veselica je dosegla svoj višek in zaključek v skupnem petju v gostilni »Kronenwirt«.

* Konteradmiral Freiherr von Hauser, ki bo nekaterim Spodnještajercem starejših letnikov, ki so nekoč služili v bivši avstro-ogrski vojni mornarici, še gotovo v spominu, je pred par dnevi v Wien-u umrl. Pokojni se je rodil dne 20. marca 1864 v Graz-u kot sin generala. Po absolviranju vojno-mornariške akademije na Reki, je na raznih jadrnicah vojne mornarice večkrat preplul vsa morja. Pozneje se je obnesel kot poveljnik torpednega čolna. Bil je tudi ordonančni častnik nekdanjega poveljnika celotne vojne mornarice admirala Freiherrn von Spaun-a.

* Profesor Bruhn je umrl. V Düsseldorf-u je preminul znani profesor dr. Christian Bruhn, ustanovitelj znane čeljustne klinike in zavoda za zdravljenje poškodb v obrazu in na čeljustih, ki je bila prva te vrste na svetu. Pokojni je v svetovni vojni v svojem zavodu, ki ga je ustvaril iz najskromnejšega početka tisočem ranjenim vojakom izboljšal in povrnil zdravje. Še dolga leto po končani svetovni vojni so prihajali bivši ranjenci-bojovníki k njemu ter v njegovi kliniki dobivali pomoč, ki jim je olajšala težave v življenju, ki so jim jih povzročile na bojiščih dobljene rane na čeljustih in obrazih.

PK-Aufn.: Kriegs. Schütze (Wb.)

Auch das hält unseren Vormarsch nicht auf. Pioniere beseitigen mit der Motorsäge Baumsperrn, die die Sowjets gelegt haben

Prvi posvetovalni dan za kožno tuberkulozo (Lupus)

Tuberkuloza se more pojaviti na vsakem delu oziroma organu človeškega telesa, tako tudi na koži. Najpogosteje nastopa tuberkuloza na pljučih (jetika, sušica), nato na žlezah (skrofuloza), na kosteh in sklepih (kostna tuberkuloza) itd. Na koži se pojavlja redkeje. Na koži povzroča tuberkuloza raznovrstne oblike obolenj, najpogosteje obliko lupusa (razjedajoči lišaj). Lupus ni nalezljiv, dasi je to obče razširjeno mnenje. Njegov početek sliči sifili in raku ter se pričinja v neznatni obliki brez vsakih bolečin, pogosto že v otroških letih. Prvotno se pojavi na koži približno kot leča velika rumenkastorjava grudica, pogosto na obrazu, neredko na sluznici v notranjosti nosu, pojaviti se pa more njegov početek tudi povsod drugod na koži. Opisane lečaste grudice se povečajo, v njihovi okolici se pojavljajo nove, grudice začno s časoma razpadati v čire in razjede. Tako nastanejo različne oblike lupusa na vedno obširnejših delih kože, ki jo uničijo. Prvotno neznatna, dolgo časa obstoječa oguljšča se morejo nenadoma povečati. Včasih se zgodi, da so naenkrat na najrazličnejših mestih kože in sluznice posejana mnogostevilna lupusova oguljšča. Navadni lišaj se omeji le na kožo, lupus pa more razjedati in uničiti tudi hrustanec in kosti in tako povzročiti strašna popačenja na obrazu z izgubo velikega dela nosu, uhlja, ustnic, more preiti tudi na očesno veznico in celo na oko samo in povzročiti oslepiitev. Tako se spremeni obraz v zanemarjenih slučajih v grozno masko z zoženimi ustni, navzdol potegnjenimi očesnimi vekami, z do kosti razžrtim nosom.

Napačno je mnenje, da je kožna tuberkuloza redkost. Med 1000 ljudmi boleha približno ena oseba na kožni tuberkulozi. Čimprej dovedemo na lupusu obolenega v zdravniško oskrbo, tembolj je zagotovljeno, da ne pride do težkih razdejanj in strahotnih popačelij.

Na žalost je še daleč do tedaj, ko se nam bo posrečilo zajeti vse slučaje lupusa že v prvem početku. Pretežno bolnikov zasežemo šele v poznejših, že napredujočih razdobjih obolenja. Umljivo pa je, da moramo tudi te zastarele slučaje zdraviti zlasti ker so

uspehi s strokovnim zdravljenjem zelo ugodni. Tudi v obupnih slučajih je uspeh zdravljenja vendar tolik, da postane bolnik zopet delazmožen in se more gibati v človeški družbi.

V Veliki Nemčiji obstojajo posebna zdravilišča za lupus-bolnike (tako n. pr. v Wien-u za alpske in donavske pokrajine). Ta zdravilišča so bila ustanovljena in opremljena z velikimi stroški, imajo vse potrebne pripomočke, strokovno izvežbane zdravnike in skrbstveno osobe.

Državni tuberkulozni odbor je določil za pobijanje lupusa svoje posebne pooblaščenice, ki vršijo svojo službo v njim dodeljenih pokrajinah. Te pooblaščenice podpirajo s sodelovanjem Državni zdravstveni urad, praktični zdravniki in cela vrsta strokovnih zdravnikov, predvsem pa Delovno združenje za pobijanje tuberkuloze. Lupus-pooblaščenice prirejajo posebne posvetovalne dneve običajno v državnih zdravstvenih uradih, kamor pošiljajo zdravniki na lupusu obolele in sumljive osebe. Bolniki se pa morejo poslužiti posvetovalnega dneva tudi iz lastnega nagiba.

Na teh posvetovalnih dnevih se določijo vsi potrebni ukrepi za primerno in pravilno zdravljenje in tudi oskrbo bolnikov. Vožnja k posvetovalnemu dnevju plača bolnikom bolniška blagajna, revežem Okrajna skrbstvena zveza ali državni zdravstveni urad sam. Z načrtnim zdravljenjem in primerno oskrbo moremo tudi težke bolnike obrniti družini in jih usposobiti za pridobitno delo.

Iz navedenega sledi jasno, da je treba tudi v naših krajih čimprej pričeti s pobijanjem lupusa. Ugotovili je predvsem brez izjeme vse tudi početne slučaje lupusa in jim nuditi potrebno zdravljenje.

V ta namen priredi pooblaščenec za pobijanje lupusa, določeni za Osnarko, tudi v Marburgu svoj posvetovalni oziroma uradni dan in sicer **v ponedeljek, dne 14. septembra 1942 od 14. do 16. ure v Državnem zdravstvenem uradu (Gesundheitsamt) Tauriskerstraße 3, pritličje v prostorih posvetovalnice za tuberkulozo (Beratungsstelle für Lungenerkrankte).**

delovni tovariš. — Poteza nam je najlepši dokaz, kako se nacionalsocializem stvarno briga za življenje in razmere rudarjev, katerih delo je najbolj naporno. Zato gre tudi stremljenje in trud nacionalsocializma za tem, da je rudar uvrščen kolikor mogoče v najvišjo mezdno stopnjo.

* Tri in pol kile težko kolerabo je pridelala Rosalia Novotny v Bruck-u ob Mur-i, s stanovanjem v Roseggerstraße 3. Koleraba je zrastle v njenem vrtu, ki ga še kljub visoke starosti 81 let, vedno obdeluje.

* Vojaška konferenca v Kairi. V Kairi, glavnem mestu Egipta, zaseda za ezniška vojaška konferenca. Konferenci predseduje angleški general Alexander. Poleg generala Wilsona se je konference udeležila cela vrsta angleških in ameriških visokih oficirjev. Večje število ameriških oficirjev se je odpeljalo iz Kaire z letali v Teheran.

* Amerikanske čete v Evropi. O ameriških četah v Angliji piše neki portu-

galski poročevalec iz Lizbone svojemu listu v Pariz med drugim sledeče: »Nikjer drugod, kakor v samih Zedinjenih državah Severne Amerike, ni zbranih toliko ameriških čet, kakor na angleškem otočju. V Severni Irski, in sicer pri Londonderry-ju imajo Amerikanci nekakšno prehodno taborišče večjega obsega. V lisabonskih nevtralnih krogih cenijo, da gre vsega za pet divizij, od katerih sta dve oklopni. Del motorizirane infanterije se je že preselil na Skotsko in leži nekje v okolici mest Glasgova in Edinburga. Istotam se nahajajo tudi manjše edinice francoskih, poljskih in čeških emigrantov. K temu je šteti še močno motorizirano kanadsko oklopno armado, ki stoji pod poveljstvom generala McNaughtona in šteje 40.000 mož. Za vse te in še morebitne angleške čete, ki bi jih bilo treba dodati, če bi jih Churchill hotel riskirati, iščejo poveljnika, ki bi bil v stanju, da bi jih zmogovito vodil. — Ameriški in angleški generali se kot vojskovodje obnašajo, kakor da bi kmet svoji kravi, ki jo hoče voditi na sejem, privezal vrv ali verigo na rep, na mesto na rogove. Ker pa omenjeni generali kot vojskovodje vodijo svoje čete približno tako, kakor smo rekli o kmetu in njegovi kravi, so vsi njihovi dosedanjí vojaški uspehi ostali, kakor bi jih imel kmet pri ritanskem spravljanju krave na sejem.

* Japonski zunanji minister odstopil. Japonski zunanji minister Togo je pretekli ponedeljek odstopil iz osebnih razlogov. Cesar je sprejel njegovo demisijo ter je poveril vodstvo zunanje politike ministrskemu predsedniku Toju, ki je obenem tudi zunanji in vojni minister.

* Angleški teror v Egiptu. Angleži izvajajo v Egiptu vedno hujši teror. Tako so v preteklem tednu aretirali 6000 egiptovskih nacionalistov. Angleži so aretirali tudi več članov vladarske hiše. Kraljevsko palačo strážijo Angleži.

* »To so junaki z dolgimi jeziki« Filip Murray je kot predsednik marksistično usmerjenega delavsko-strokovnega gibanja, ki mu v Zedinjenih državah v skrajšani obliki pravijo CIO, poslal svojemu kolegu istega svetovnega nazora v Švedsko, brzojav, v katerem občuduje junaško vedenje švedskih delavcev zoper vse »tuje diktature«. Istočasno mu v istem brzojavu zagotavlja, da se bo delavstvo Zedinjenih držav Severne Amerike z dneva v dan bolj trudilo da izdela čim več vojnega materiala, s katerim se bo zrušilo evropske diktature. — Kakor vemo, so takile komunisti vedno in povsod imeli le dolge gobce, ko je pa prišel čas, da bi bilo treba res kaj storiti ali pa pokazati energijo in junaštvo, so se pa izkazali kot največje kukavice.

* 75.000 vreč sveže kave so uničili v Braziliji po nalogu brazilskega ministrstva za trgovino. Z uničenjem tako ogromnih zalog kave hočejo braziljanski posestniki kavinih plantaž zadržati padec cen kavi, ki je drugače neizogiben z ozirom na otežkočen izvoz kave preko morja. — Tako izgleda gospodarska politika, ki jo vodijo židovsko-plutokratski kapitalisti.

* Turčija bo gradila ladjedelnico v Marmara-morju. Turško prometno ministrstvo je sklenilo gradnjo moderne ladjedelnice na otoku Pavli, ki leži v Marmara-morju. Stavbeni načrti so že izdelani, z razlastitvijo potrebnega zemljišča pa se je že začelo.

* Nepobojljivi židje. Bolgarsko finančno ministrstvo je kaznovalo 40 židov vsakega z enim milijonom levov, ker so se pregrešili zoper zakon, ki prepoveduje spekulacije z zemljišči.

* Železničarji v Gonobitz-u so bili na svojem prvem izletu pri Kunigundi na gorovju Bachern-a. Prepevajoč in v najboljšem razpoloženju so korakali od Hohlentstein-a proti hribovski vasi, kjer se je pozneje pri igranju harmonike in citre razvilo veselo vrvenje, ki je trajalo do poznege popoldne. Prebivalstvo vasi Kunigund se je kaj kmalu spoprijaznilo z železničarji in bi slični izletu tudi v bodoče bili zaželeni.

* Gauleiter kot rudar. Da bi se tudi praktično prepričal, kako trdo in težko je delo rudarjev v podzemeljskem rovu, se je Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Sigfried Uiberreither, v času med 24. in 30. avgustom t. l. podal kot nakladalec in voznik rudarskih vozov v premogovni revir Karlschacht pri Köflach-u, kjer je to delo ves teden v družbi rudarjev tudi praktično opravljal. Bil je oblečen kaor so oblečeni vsi drugi rudarji ter dodeljen kopaču Keusch-u in pomožnemu kopaču Sapper-ju kot

* Nova žaga za podiranje drevja. Nemški gozdar Hengst je izumil novo žago, s katero se pri podiranju drevja doseže veliko večje storitve kakor z vsemi dosedanjimi žagami. Glavna podstavna misel pri tej novosti so zobje na žagi, ki se zelo razlikujejo od zobov na dosedanjih žagah. Poskusi so dokazali, da se s to novo žago opravi do 35% več kakor z žagami, ki jih poznamo doslej.

* Vojaško vedo so uvedli kot učni predmet v ljudskih in srednjih šolah na Madžarskem. Učni načrt je izdelal vodja telesne in predvojaške vzgoje.

* Vojaška obveza v Zedinjenih državah Severne Amerike podaljšana. Medtem ko je do sedaj vojaška obveza, ki so jo uvedli šele v sedanji vojni, določala starost med 18. in 45. letom, bodo po najnovejših določilih lahko pozivali odslej tudi do vključno 50 let stare moške v vojaško službo.

* Lepa družba. Glasom pisanja lista »New York Herald Tribune« je prišla v Washington znana sovjetska voditeljica tolp, Ludmila Pavličenko. Predsednik Roosevelt in njegova žena sta jo pa takoj povabila na čaj. To je prva sovjetska državljanka, ki je bila gost družine Roosevelt.

* 91-letni tekmovalc v plavanju. 91-letni švedski podpolkovnik Franz Bergyust iz Kristineham-a, ki je znan kot udeleženec vsake plavalne tekme se je nedavno udeležil plavalne tekme za plavalni meščanski znak na 200 meterski plavalni progi. Zastopnikom tiska je pri tem izjavil, da je ta proga bila prekratka in da se bo prihodnje leto udeležil plavalne tekme na 500 metrov.

* Brigada »Hermann Göring« sprejema prostovoljce. Sprejema strelce, pionirje, artilerijo itd. Pogoji za sprejem so, da je prosilec vsaj 170 cm visok ter dobro razvit. Prijave sprejemajo pristojni uradi Wehrmeldeamt ali pa Wehrbezirkskommando, kjer je treba navesti zaželjen rod orožja.

* Pet milijonov pivnikov bodo razdelili na šolske otroke, in sicer kot nekakšne opomine, ki naj otroke opozarjajo na akcijo pobiranja krompirjevih hroščev ter na akcijo preprečenja po otrocih povzročenih požarov. Pri tej priložnosti bodo tudi učitelji otrokom predavali o obeh akcijah, ki imajo namen, da se šolsko mladino stalno opozarja in vzgojuje za preprečenje škode na ljudskem premoženju.

* Churchill je dober glumeč. Naknadno se je iz svetovnega časopisja izvedelo, da je Churchill pri svojem zadnjem obisku Stalina v Moskvi položil odlični izpit za glumeča ali komedijanta, da ne rečemo prevaranta ali lažnjivca. Ker je ves obisk imel namen, Stalinu razpršiti sluherni dvom, da bi zavezništvo Anglije in Amerike z Moskvo ne bilo popolnoma odkrito in da bo pomoč, ki jo Moskva nujno potrebuje, tudi prišla, je Churchill pred Sovjeti igral pravlega proletarca in tovariša. V celem njegovem vedenju ni bilo skoraj popolnoma nič aristokratskega ali buržujskega govora in gibal se je kakor pravi proletarec in delavec ter s tem pridobil srce Stalina. Pri večerji, ki se je vlekla v pozno noč, na kateri ni manjkalo viskija in čaja, je razpoloženje obeh kolegov naraslo tako, da so opazovalci dobili vtis, kakor da sta tovariši Stalin in bluzi navadnega sovjetskega vojaka ter visoki angleški aristokrat in prvi minister Velike Britanije. Churchill v uniformi letalskega maršala, že od nekdaj stara znanca in topla prijatelja. — Rdeči diktator bo pa kljub dobri volji v katero ga je spravil z vsemi mažami namazan Churchill, že v doglednem

času uvidel da je vse, kar je videl na Churchillu, bil diplomatsko glumljen bav-bav, celoten sestanek pa mlatenje prazne slame.

* Zatemnitev sonca bo vidna dne 10. septembra. Vidno se krajšajo dnevi. Bližamo se času, ko bosta noč in dan enako dolga, to je dne 23. septembra. Kakor je znano, je 23. september tisti dan v letu ko doseže sonce svojo takozvano jesensko točko na svoji letni progi, ker prekorači nebesni ravnik ali ekvator v smeri proti jugu. To je z astronomskimi očali gledano začetek jeseni ali zimskega polletja. Kakih štirinajst dni pred tem, in sicer na dan 10. septembra se zatemni sonce, kar je vidno deloma tudi v Evropi. Popoldne, in sicer ob 17.30 uri letnega časa, se začne ta temni krog lune premikati pred dnevno ozvezdje. Pri tem bo kmalu po 18. uri dosežena najvišja razvojna stopnja, pokrit bo približno čeli tretji del sončnega ozvezdja. Ob 19. uri bo luna sonce zopet odkrila in zatemnitev bo končan. Kmalu nato bo sonce zašlo tudi na zahodnem horizontu. Zato pa področja Azije ne bodo mogla opazovati zatemnitev sonca, ker je za tamkajšne pokrajine, sonce dotičnega dne ob imenovani uri že davno zašlo, to je v času, ko bomo mi v Srednji Evropi začeli zasledovati začetek zatemnitve.

* Amerikanci so slabi vojaki. Kakor poroča ameriško pravosodno ministrstvo, so uvedli kazensko postopanje proti 40.000 ameriškim državljanom, ki so poskusili izogniti se vojaški obveznosti. 1200 teh dezertirjev so že kaznovali z ječo.

* Revolverska bitka v senatu republike Kolumbija. V senatu republike Kolumbije je prišlo te dni med neko zunanje-politično debato do streljanja. Streljal je tudi predsednik senata. Večje število senatorjev je bilo ranjenih. Poslovanje senata so nato na predsednikovo povelje izpraznili. Res čudne »parlamentarne« razmere!

31 % ljudskega dohodka za vojne svrhe. Washingtonu je ameriška vlada v drugem četrtletju 1942 uporabila 31 % ljudskega dohodka za vojne svrhe.

* Churchill v Stalinovem stanovanju. Londonski dopisnik nekega švedskega lista je doznal iz dobro informiranih švedskih krogov, da sta se Churchill in Stalin razgovarjala prvega dne v prisotnosti angleških in sovjetskih strokovnjakov o splošnih smernicah angleške politike. Pri tem je prišlo do težjih diferenc ali nasprotij. Drugega dne se je vršil razgovor samo med štirimi očmi. Churchill je v smislu dogovora prišel ob 7. uri zvečer v Kremelj, kjer sta bila navzoča samo dva tolmača. Konferenca je trajala vse do 3. ure zjutraj in sta Churchill in Stalin baje odpravila vsa nasprotja. Imela sta na mizi karte ter sta si drug drugemu povedala vse s tako odkritostjo, da si več nista mogla želeti. Brez pardona sta pregledala slabosti svojih narodov. Končno sta se dogovorila glede »popolne« edinosti z ozirom smernice, ki jih potrebujeta za vojskovanje v dolgi dobi. Stalin je bil končno s Churchillom tako zadovoljen, da ga je spremljal po koridorjih Kremlja vse do vrat, kjer ga je čakal Churchillov avtomobil.

* Preselitev Nemcev iz Gornje Italije zaenkrat ni možna. Nemška in italijanska vlada sta ugotovili v soglasju, da preselitev Nemcev iz Gornjega Poadižja vsled vojnih razmer do 31. decembra 1942 ni možna odgovarjajoče dogovoru, sklenjenem v Rimu dne 31. decembra 1939. Obe vladi sta se temu primerno zedinili, določiti termin, do katerega naj bi se preselitev končala, na 31. december 1943.

* Angleški mladini primanjkuje vitaminov. Kakor poroča londonski »Daily Herald«, smatrajo merodajni angleški zdravniki vso angleško mladino od petega leta navzgor kot zelo slabo nahranjeno. Največje vprašanje glede mladine v tej starosti je oskrba z vitamini. Zdravniki pozivajo državo da naj poseže vmes in popravi nastalo škodo. Angleška vlada je sicer že obljubila, da bo storila nekaj v tem pogledu, toda doslej še ni izpolnila svojih obljub. V Angliji ravsaja vsled slabe prehrane najbolj zloglasna rahitida, ki uničuje zdravje otrok v najširših ljudskih plasteh. Medtem pa živi mladina angleških lordov, židov in drugih plutokratov v največjem izobilju.

* Enako merilo za vse. Angleško-ameriška agitacija se je v zadnjih tednih mnogo zanimala za ukrepe ki so jih nemške oblasti morale podvzeti v zasedenih ozemljih za zaščito nemške armade ter vzdrževanje javnega miru in reda. Pri tem ni manjkalo takozvanih »intervencij« pri vladah naših nasprotnikov, ki so jih podvzeli razni emigrantski ministri brez dežel ter kronane glave brez tronov. V istem času so pa bivša nizozemska kraljica Wilhelmina, bivši zadnji kralj razpadle Jugoslavije in tudi gospod De Gaulle, ki je kar na lastno pest postal nekakšen vladar potom svojih stranskih vrat več ali manj prikrito namigavali svojim nekdanjim podnikom, da bi nemško upravo sabotirali ter ji na ta način škodovali. Jasno je, da se nemške oblasti sabotažnih dejanj poedinih elementov ne bodo ustrašile, temveč bodo z istimi takoj v povoju temeljito obračunale. To je nekaj popolnoma naravnega in tudi potrebnega. Ozemlje, ki je pod nemško upravo, mora biti pomirjeno in v redu. — Angleški radio na kratke valove je nedavno o vstaji Indijcev raztrbil sledečo stališče angleške vlade: »Če gre za sabotažna dejanja v vojnem času se mora hitro in energično poseči vmes, predno postane sabotaža nevarna.« In tako so Angleži v Indiji napram upornikom tudi nastopili. Pri tem pa še Indija ne stoji v kakem vojnem stanju z Veliko Britanijo. Kakor se angleški režim brani na svojem ozemlju sabotaže in jo neusmiljeno maščuje, tako je to tudi v redu pri Nemcih.

* Mesto Stalingrad, okrog katerega se vodijo krvave borbe, se je do leta 1925 imenovalo Caričin, to je caričin grad ali mesto cesarice. Boljševiški režim je v nizu svojih preimenovanj mest in guvernij leta 1925 mesto Caričin prekrstil v ime Stalingrad (Stalinovo mesto). Danes je Stalingrad okrajno glavno mesto, medtem ko je od leta 1919 do 1928 bilo glavno mesto bivše ruske gubernije istega imena. Mesto leži ob desnem bregu Volge ter šteje po boljševiških podatkih blizu 200.000 prebivalcev. Ob Volgi je dobro urejeno rečno pristanišče ter važno železniško križišče proge Borisoglebsk — Krasnodar. Stalingrad leži na točki, kjer se Volga najbolj približa industrijskemu področju. Radi dobrih železniških zvez z industrijskimi predeli in žitnicami severnega dela Kavkaza kakor tudi z Moskvo kot glavnim mestom Sovjetije predstavlja Stalingrad na spodnjem delu Volge eno največjih pristanišč in kolodvorov za pretovorjenje raznega blaga. Največje tržišče lesa in rib na področju Volge se tudi nahaja v Stalingradu. Mesto ima tudi drugače precej industrije. Na področju mesta obratujejo tovarna strojev, čistilnice nafte, kemična industrija, lesna industrija, pivovarne, oljarne i. dr.

* Sovjetski letalski napad na Helsink. Sovjetski bombniki so te dni ponovno napadli finsko glavno mesto Helsink ter povzročili par požarov.

Kleine Anzeigen

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpl. das fettgedruckte Wort 26 Rpl. für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel u. Heirat 13 Rpl. das fettgedruckte Wort 40 Rpl. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpl. das fettgedruckte Wort 30 Rpl. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort, Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpl. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpl. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpl. — Anzeigen-Annahmeschluss: Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1— RM

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchsgüter) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Düngekalk in Waggon sendungen oder kleineren Mengen erhalten sie bei der Firma Anton Birg-mayer, Marburg/Dr., Tegetthofstraße 74. Telefon 24-97. 1187-3

Erstklassige Simmentaler Kühe und Kalbinnen

hochträchtig und mit Kälber im Gasthaus »Löwenwirt«, Marburg, Schmidplatz, zu verkaufen. 1265-3

Gebrauchte Gegenstände

zu verkaufen und zwar: Fenster mit Eisenrollo 250 RM, Fenster mit Eisenrollo 150, Fenster 60, Fenster mit Gitter 75, Fenster 75, Fenster, außen mit Blech, 80, 2 Rahmen-Fensterstöcke 50, Türe mit großer Scheibe 75, Dezimalwaage für 50 kg 25 RM. Adalbert Gusel, Marburg, Tegetthofstraße 39. 1283-3

Briefmarken kaufe jederzeit alle Serien v. ehem. Jugoslawien, Wohltätigkeit ungebraucht und gebraucht, Freimarken nur gebraucht. Angebote an Korenjak, Briefm. Versand, Brückl (Kärnten), Postfach. 945-4

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Weitere Zuteilung von Käse in der 40. Zuteilungsperiode

Die günstige Erzeugungslage ermöglicht in der 40. Zuteilungsperiode eine nochmalige Zuteilung von Käse in Höhe von 125 g. Die Abgabe erfolgt auf die Abschnitte N 30 aller rosa und blauen Nährmittelkarten 40.

Vor allem gelangen die beim Groß- und Kleinhandel vorhandenen Bestände an Weichkäse und leichter verderblichen Sorten zur Ausgabe.

Die Kleinverteiler können entsprechende Vorschußlieferungen bei ihren Großverteilern beantragen. Sie haben die Abschnitte N 30 der Nährmittelkarten 40 bei der Warenabgabe abzutrennen und bei ihrem zuständigen Ernährungsamt zur Ausstellung von Käsebezugscheinen einzureichen.

Die mit Aufdruck »J« oder »Jude« versehenen Nährmittelkarten berechnen nicht zum Bezuge dieser Käsezuteilung.

Graz, den 31. August 1942.

1280

Im Auftrag: gez. Dr. Artner.

Der Oberbürgermeister der Stadt Marburg a. d. Drau
Der Landrat des Kreises Marburg a. d. Drau
(Gesundheitsamt)

Kundmachung

Der Lupus-Beauftragte für die Alpengaue, Primarius Dr. Kropatsch aus Wien, hält am Montag, den 14. September 1942, von 14 bis 16 Uhr in den Räumen der Tuberkulose-Beratungsstelle des Gesundheitsamtes in Marburg (Drau), Taurischerstraße 3, einen Sprechtag für Lupusranke ab. Alle an Hauttuberkulose erkrankten Personen werden aufgefordert, zu diesem Sprechtag zu erscheinen. Genauere Ausführungen über den Zweck und den Besuch des Sprechtag-tages befinden sich im Inneren des Blattes.

Marburg a. d. Drau, den 3. September 1942.

Im Auftrage:
gez. Dr. TOLLICH

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneid-derabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Freiwillige für den Wachdienst in den besetzten Gebieten, auch Pensionisten, Rentner, jedoch unbescholten und einsatzfähig, im Alter von 24 bis 60, zu sofortigen Eintritt gesucht. Auskunft bei allen Arbeitsämtern und bei der Werbeleitung für die Ostmark: Thiel Rudolf, Werbeleiter, Graz, Sackstraße 27, Tel. 42-42, und Innsbruck, Hotel Mond-schein, Mariahilf 6.

Eine Winzer-Familie

mit 3-4 Arbeitskräften wird bis 1. November für Weingarten in Rodinsberg, Gemeinde Lichtenegg aufgenommen. Anzufragen bei Fanny Schega, Pettau, Ober-rann 34. 1174-6

Schneiderinnen für Hemdenanfertigung werden aufgenommen, Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli, Unterkötting. 1132-6

G. W. Versorgungsring in Reichenburg

sucht eine weibliche und eine männliche Kraft für Galanterie- und Manufaktur-Abteilung. 1269-6

Schusterlehrling wird aufgenommen. Anton Diwiak, Windenauerstraße 8, Marburg. 1257-6

Intelligente weibliche Hilfskraft

für Photogeschäft sofort gesucht; bei Eignung Dauerstellung und guter Verdienst. Photo Kieser, Marburg, Viktrig-hofgasse 30. 1258-6

Zu kleinem Weingarten wird Winzer

aufgenommen. Anfragen Kernstockgasse 7, bei Petek. 1259-6

o. Nadmikroskop je dobila univerza v Tübingen-u. Veletovarna elektrotehniških aparatov Siemens & Halske v Berlin-u je izdelala zopet nekaj, česar svet še doslej ni imel. Gre za takozvani Elektronenmikroskop za znanstvene in raziskovalne svrhe, ki mu pravije Übermikroskop ali nadmikroskop. Iznajdba pomeni veliki napredek za dosego znanstvenih dožnanj. Mikroskop, ki ga je prva dobila univerza v Tübingen-u, omogoča, da se z istim lahko vidi in spozna tvorbo v obliki pike ali črtice, ki v svojem premeru ni večja kakor 1,25 milijonski del enega samega milimetra. Gre torej za drobnogled, ki ga doslej še nismo poznali in ki bo na področju raziskovanja raznega materijala in biologije prinesel človeštvu rešitev o mnogih doslej še neznanih in neraziskanih problemih.

Winzer (4—5 Arbeitskräfte) wird auf 6 ha großen Besitz ab 1. November aufgenommen. Titschar, Jakobstal in den Büheln, Patschenberg 20. 1261-6

Winzer mit mindestens 4 Arbeitskräften ab 1. November gesucht. Anschrift in der Verw. 1262-6

Mädchen für alles von tagsüber beschäftigter Frau mit Kind gesucht. Zuschriften unter »Sofort oder später« an die Verw. 1263-6

Meier mit 3—4 Arbeitskräften oder **Winzer** mit 2—3 Arbeitskräften sucht Frangesch Franz, Thesen bei Marburg. 1264-6

Winzer mit 2 Arbeitskräften für 1 Joch Weingarten wird aufgenommen. Maria Efferl, Roßbach 130, Gams. 1272-6

Bei »Efka« Tischlerei in der Hugo-Wolf-Straße 12 ist ein

Lehrlingsplatz

für sofortigen Antritt freigeworden. 1273-6

Winzer mit 3 Arbeitskräften wird aufgenommen. Anfragen jeden Samstag und Sonntag bei Sparl, Pöllitschberg 27, P. Jahring. 1274-6

Mädchen rein und fleißig oder **Köchin** wird sofort aufgenommen. Gasthaus Horwath, Hindenburgstraße 7. 1275-6

Winzer mit 2—3 Arbeitskräften wird sofort aufgenommen. Schantl, Wolfstal in den Büheln. 1276-6

Tüchtiger, selbständiger Wirtschaftler

für einen landwirtschaftlichen Betrieb samt Gasthaus und Trafik in Zwettendorf bei Marburg wird ab 1. September gesucht. Eigene Konzession erwünscht. Anfrage: Schumenjak, Krainburg, Falkendorf 41/L, Oberkrain. 1217-6

Fleißige und verlässliche Köchin

für 15. Oktober gesucht. Anzufragen Frau Gretel Kiffmann, Marburg/Drau, Mellingerstraße 25/L. 1282-6

G. W. Versorgungsring in Reichenburg

U.S.M. sucht eine weibliche und eine männliche Kraft für Gemischtwarengeschäft. Eintritt sofort oder am 15. September. 1284-6

ZU VERMIETEN

Einer Person wird

Schlafstelle

abgegeben. Kärntnerstraße 76. 1277-7

HEIRAT

12

Besitzerssohn mit Grund wünscht zwecks Ehe mit braven Mädel bis 30 Jahre, mit etwas Vermögen, Bekanntschaft. Zuschriften unter »Gute Hausfrau« an die Verw. 1266-12

Der Landrat des Kreises PETTAU — Veterinäramt

Zahl: Vet-W 19/3-1942.

Pettau, 28. 8. 1942.

Betrifft: Hundekontumaz.

Viehseuchenpolizeiliche Anordnung

Im Gemeindegebiet Haslach i. d. K. wurde bei einem Hund »Tollwut« amtstierärztlich festgestellt.

Meine veterinärpolizeiliche Anordnung vom 15. 8. d. J. wird daher wie folgt abgeändert:

Das Gemeindegebiet Haslach i. d. K. wird zum gefährdeten Sperrbezirk erklärt. In diesem Gebiet müssen alle Hunde an die Kette gelegt werden und sind so zu verwahren, daß sie mit umherstreifenden Hunden nicht in Berührung kommen können. Sie sind besonders nachts im Hause oder im geschlossenen Hofe so zu halten, daß ein Eindringen fremder Hunde zuverlässig vermieden wird. Auch im geschlossenen Hof müssen die Hunde angekettet werden.

Der Festlegung mit der Kette, ist das Führen der mit einem sicheren Maulkorb versehenen Hunde an der Leine gleich zu achten.

In dem gefährdeten Sperrbezirk sind in geeigneter Weise Tafeln mit der deutlichen und haltbaren Aufschrift »Verschärfte Hundesperre« leicht sichtbar anzubringen.

Die Ausfuhr von Hunden aus dem gefährdeten Sperrbezirk ist nur mit kreispolizeilicher Genehmigung (Landrat-Veterinäramt) nach vorheriger tierärztlicher Untersuchung gestattet. Zu Beförderung mit der Bahn dürfen Hunde aus dem Sperrbezirk nur zugelassen werden, für die Ausfuhr genehmigungen vorliegen.

Als Ausfuhr im Sinne dieser Anordnung gilt nicht die vorübergehende Entfernung, aus diesem Sperrbezirk bei Spaziergängen, Ausflügen und ähnlichen Gelegenheiten. Eine solche Entfernung ist ohne polizeiliche Genehmigung und ohne tierärztliche Untersuchung, aber nur unter der Bedingung gestattet, daß die Hunde auch außerhalb des gefährdeten Sperrbezirk mit einem sicheren Maulkorb versehen und an der Leine geführt werden.

Zum mindergefährdeten Sperrbezirk werden außer den bereits in meiner vet. pol. Anordnung vom 15. 8. d. J. genannten Grenzgemeinden die Gemeindegebiete Mörtendorf und Treun erklärt. Für diese Gebiete gelten die in obgenannter Anordnung getroffenen Bestimmungen für Hunde.

Zuwiderhandlungen gegen diese Viehseuchenpolizeilichen Anordnungen werden strengstens bestraft.

1268

In Vertretung:

Gez. Dr. Schreiber, Amtstierarzt.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE/E 2/60-1942

Bezug von Eiern

In der 40. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark 2 Eier für jeden Versorgungsberechtigten ausgegeben und zwar auf den Abschnitt a 40 der Reichseierkarte 1 Ei, auf den Abschnitt b 40 der Reichseierkarte 1 Ei.

Die Ausgabe der Eier erstreckt sich auf den ganzen Versorgungsabschnitt und erfolgt daher in der Zeit vom 24. August bis 20. Sept. 1942.

Um einen Doppelbezug zu vermeiden, sind die Verteiler verpflichtet, die Einzelabschnitte a 40 und b 40, die an der Reichseierkarte verbleiben, durch Aufdruck ihres Firmenstempels zu entwerten.

Graz, am 27. August 1942.

1267

Im Auftrag: gez. Dr. Artner

Bueg-Lchtsiepiele

Marburg, Burgplatz 1

11/9 zeigt:

ILSE WERNER
PAUL HARTMANN
HANNES STELZER
URSULA DEINERT

In einem bunten Mosaik guter Laune

Bal Paré

Für Jugendliche nicht zugelassen!
Kulturfilm!

Neueste Deutsche Wochenschau! 1281

Eisenbahner 29 Jahre, wünscht Ehebekanntschaft mit gutherzigen Fräulein (mit Eigenheim bevorzugt). Zuschriften unter »Glückliche Zukunft« an die Verw. 1260-12

30jähriger Herr wünscht

Ehebekanntschaft

mit lieben und netten Fräulein. Zuschriften unter »Bild erwünscht« an die Verw. 1278-12

FUNDE — VERLUSTE 15

Verloren wurde eine Bestätigung auf 500 RM und Bestellschein von Bauholz auf Namen Bezlak Margarete, Drasendorf 61 bei Pettau. Der Finder möge obige Scheine beim Verlusträger abgeben, da selbe wertlos sind. 1270-13

VERSCHIEDENES 14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. E g g e r, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute. Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli, Marktplatz 13.

762-14

Firma F. Liebisch, Marburg

Edmund-Schmid-Gasse 9 empfiehlt sich für Gummistempel, Türtafeln, Brennstempel, sowie alle Gravuren in Gold und Silber 1279-14

Kundmachung,

betreffend die Aufnahme von Schülern in die Obst- und Weinbauschule Marburg a. d. Drau

Die Obst- und Weinbauschule Marburg-Drau hat die Aufgabe, Betriebsführer gemischter landwirtschaftlicher Betriebe mit vorherrschendem Obst- und Weinbau auszubilden und sie zu aufrechten deutschen Menschen nationalsozialistischer Haltung zu erziehen.

Aufnahmebedingungen: 1. Als Mindestalter wird das 15. Lebensjahr gefordert; 2. die deutsche Staatsangehörigkeit oder die Mitgliedschaft des Steirischen Heimatbundes; 3. das Abschluszeugnis der Volks-, Bürger- bzw. Hauptschule; 4. eine zweijährige praktische Tätigkeit in einem landwirtschaftlichen bzw. Obst- und Weinbaubetriebe; 5. die Aufnahmebewerber haben eine Aufnahmeprüfung abzulegen, die sich vor allem über die deutsche Sprache und über die Gegenstände des Volksschulunterrichtes erstreckt.

Art der Ausbildung: Die Ausbildung ist eine praktische und theoretische. Für die praktischen Unterweisungen steht ein Landwirtschaftsbetrieb mit großen Reb- und Obstbaumanlagen, mit einem Gemüsebaubetriebe und einem vollständigen landw. Betriebe zur Verfügung. In der Schule werden unterrichtet Obst-, Wein- und Gemüsebau, landw. Acker- und Pflanzenbau, Viehhaltung und die einschlägigen Hilfsfächer.

Zahlungsbedingungen: Der I. Jahrgang hat keine Zahlungsverpflichtungen bei freier Unterkunft und Verpflegung im eigenen Schülerheim. Im II. Jahrgang hat jeder Schüler RM 40.— Schulgeld je Jahr und RM 35.— je Monat für die Verpflegung und Unterkunft zu entrichten. Bei Bedürftigkeit und Würdigkeit werden Beihilfen gewährt.

Schulbeginn: Die Schule beginnt am 15. September. Die Anmeldung kann mündlich oder schriftlich geschehen.

Urkunden und Beilagen: Dem Aufnahmesuch sind folgende Urkunden beizuschließen: 1. Das letzte abschließende Schulzeugnis; 2. Bestätigung über eine zweijährige Praxis in einem Landwirtschaftsbetriebe oder in der väterlichen Wirtschaft, durch den Amtsbürgermeister; 3. Geburts- und Heimatschein; 4. Selbstgeschriebener Lebenslauf in deutscher Sprache; 5. Mitgliedschaft der HJ für Nichtreichsangehörige des Steirischen Heimatbundes; 6. Einwilligung des Vaters zum Eintritt in die Schule.

Marburg, im August 1942.

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Im Auftrage der Leiter der Obst- und Weinbauschule
Marburg a. d. Drau

1227

Widerruf!

Ich erkläre, dass alle meine Ausserungen über Herrn MATTHIAS SCHITEK, Kaufmann in Luttenberg, dass er Waren ohne Punkte und gegen Pengö nach Ungarn verkauft habe, nicht der Wahrheit entsprechen.
Josef Nowak, Landwirt in Mautdorf Nr. 1

1271

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

CILLI, Postfach

Kommaldarlehen

Siedlungsdarlehen

Haltung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt